

LATVIJAS BANKA

LATVIJAS BANKAS 2012. GADA FINANŠU PĀRSKATI
NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS LATVIJAS BANKAS PADOMEI

SATURS

Bilance	3
Peļņas un zaudējumu aprēķins	5
Kopējās atzītās peļņas un zaudējumu pārskats	7
Naudas plūsmas pārskats	8
Finanšu pārskatu skaidrojumi	9
Neatkarīgu revidentu ziņojums Latvijas Bankas padomei	41

SAĪSINĀJUMI

AS	akciju sabiedrība
ASV	Amerikas Savienotās Valstis
ECB	Eiropas Centrālā banka
ECBS	Eiropas Centrālo banku sistēma
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
FKTK	Finanšu un kapitāla tirgus komisija
IIN	iedzīvotāju ienākuma nodoklis
NĪN	nekustamā īpašuma nodoklis
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
PVN	pievienotās vērtības nodoklis
SDR	Speciālās aizņēmuma tiesības (<i>Special Drawing Rights</i>)
SNB	Starptautisko norēķinu banka (<i>Bank for International Settlements</i>)
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
TARGET2-Latvija	Eiropas vienotās automatizētās reālā laika bruto norēķinu sistēmas komponentsistēma Latvijā
VSAOI	valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

BILANCE

(gada beigās; tūkst. latu)

AKTĪVI	Skaid- rojumi ¹	2012	2011
ĀRZEMJU AKTĪVI		4 053 478	3 507 542
Zelts	6	218 750	210 066
Speciālās aizņēmuma tiesības	7	83 367	79 069
Ārvalstu konvertējamās valūtas	8	3 692 653	3 184 920
Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā	9	750	750
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	10	19 991	18 997
Pārējie ārzemju aktīvi	11	37 967	13 740
VIETĒJIE AKTĪVI		32 857	31 683
Pamatlīdzekļi	12, 13	31 963	30 675
Pārējie vietējie aktīvi	14, 15	894	1 008
KOPĀ AKTĪVI		4 086 335	3 539 225

¹ No 9. lappuses līdz 40. lappusei sniegtie skaidrojumi ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

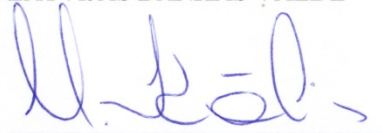
(turpinājums)

(gada beigās; tūkst. latu)

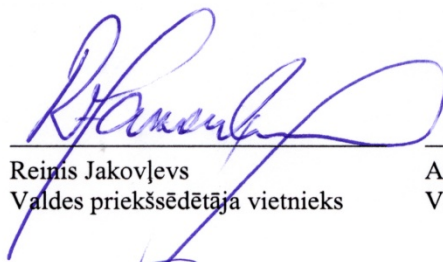
PASĪVI	Skaid- rojumi	2012	2011
ĀRZEMJU SAISTĪBAS		27 680	72 372
Ārvalstu konvertējamās valūtas	16	18 775	9 560
Starptautiskais Valūtas fonds	7	305	313
Citu starptautisko institūciju noguldījumi latos	17	3 341	18 271
Ārvalstu banku noguldījumi latos		2 332	712
Pārējās ārzemju saistības	18	2 927	43 516
LATI APGROZĪBĀ	19	1 234 147	1 160 183
VIETĒJĀS SAISTĪBAS		2 462 505	1 979 508
Kredītiestāžu noguldījumi	20	1 688 349	1 197 740
Valdības noguldījumi	21	761 152	737 088
Citu finanšu institūciju noguldījumi	22	10 814	42 715
Pārējās vietējās saistības	23, 24	2 190	1 965
KAPITĀLS UN REZERVES		362 003	327 162
Pamatkapitāls	25	25 000	25 000
Rezerves kapitāls	25	159 797	148 587
Pārvērtēšanas konts	25	143 245	121 547
Pārskata gada peļņa	25	33 961	32 028
KOPĀ PASĪVI		4 086 335	3 539 225

Latvijas Bankas valde 2013. gada 13. martā apstiprināja šos finanšu pārskatus, kas sniegti no 3. lappuses līdz 40. lappusei.

LATVIJAS BANKAS VALDE

Māris Kālis
Valdes priekšsēdētājs

Reinis Jakovļevs
Valdes priekšsēdētāja vietnieks

Andris Nikitins
Valdes loceklis

Harijs Ozols
Valdes loceklis

Raivo Vanags
Valdes loceklis

PELŅAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINS

(tūkst. latu)

	Skaid- rojumi	2012	2011
PROCENTU IENĀKUMI			
Ārzemju operācijas	35	47 555	73 265
Procenti par vērtspapīriem		45 579	58 813
Procenti par noguldījumiem ārvalstu kredītiestādēs un citās ārvalstu finanšu institūcijās		995	5 832
Procenti par atvasinātajiem finanšu instrumentiem		981	8 620
Vietējās operācijas	35	8	13
Procenti par kredītiem kredītiestādēm		8	1
Procenti par atvasinātajiem finanšu instrumentiem		–	12
PROCENTU IZDEVUMI			
Ārzemju operācijas	35	–5 521	–494
Procenti par noguldījumiem		–8	–7
Procenti par atvasinātajiem finanšu instrumentiem		–5 513	–487
Vietējās operācijas	35	–4 410	–11 475
Procenti par kredītiestāžu noguldījumiem		–2 063	–4 057
Procenti par valdības noguldījumiem		–2 273	–7 125
Procenti par citu finanšu institūciju noguldījumiem		–74	–293
TĪRIE PROCENTU IENĀKUMI	35	37 632	61 309

(turpinājums)

(tūkst. latu)

	Skaid- rojumi	2012	2011
REALIZĒTIE FINANŠU OPERĀCIJU GUVUMI VAI ZAUDĒJUMI (-)	36	17 518	5 942
Ārzemju operācijas		15 944	-3 505
Parāda vērtspapīri		25 892	11 836
Atvasinātie finanšu instrumenti		-9 948	-15 341
Valūtas maiņas darījumi		1 574	9 447
FINANŠU AKTĪVU UN POZĪCIJU PĀRVĒRTĒŠANAS REZULTĀTA NORAKSTĪŠANA	25, 37	-1 585	-16 556
Ārzemju operācijas		-1 482	-14 905
Parāda vērtspapīri		-1 482	-14 905
Ārvalstu valūtas pozīcija		-103	-1 651
IENĀKUMI NO LĪDZDALĪBAS KAPITĀLĀ	38	278	245
CITI BANKAS DARBĪBAS IENĀKUMI	39	1 482	1 261
BANKNOŠU DRUKĀŠANAS UN MONĒTU KALŠANAS IZDEVUMI	40	-797	-582
CITI BANKAS DARBĪBAS IZDEVUMI		-20 567	-19 591
Darba samaksa	41	-10 243	-9 902
Sociālās apdrošināšanas izdevumi	41	-2 430	-2 373
Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo aktīvu amortizācija	12, 15	-2 887	-2 948
Informācijas sistēmu uzturēšana un izmantošana		-1 993	-1 670
Pārējie bankas darbības izdevumi	42	-3 014	-2 698
PĀRSKATA GADA PEIŅA		33 961	32 028

KOPEJĀS ATZĪTĀS PEĻNAS UN ZAUDĒJUMU PĀRSKATS

(tūkst. latu)

	Skaid- rojumi	2012	2011
PĀRVĒRTĒŠANA	25	34 815	27 871
Pašu kapitāla instrumenti		995	17 233
Ārvalstu valūtas un zelts		6 253	6 068
Biržā netirgotie procentu likmju mijmaiņas līgumi		–	25
Parāda vērtspapīri		27 567	4 545
UZKRĀTĀ PĀRVĒRTĒŠANAS REZULTĀTA REALIZĒŠANA	25	–14 702	–30 493
Ārvalstu valūtas un zelts		–145	–13 761
Biržā netirgotie procentu likmju mijmaiņas līgumi		–25	–
Parāda vērtspapīri		–14 532	–16 732
FINANŠU AKTĪVU UN POZĪCIJU PĀRVĒRTĒŠANAS REZULTĀTA NORAKSTĪŠANA	25, 37	1 585	16 556
PĀRSKATA GADA PEĻŅA		33 961	32 028
KOPĀ		55 659	45 962

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

(tūkst. latu)

	Skaid- rojumi	2012	2011
PAMATDARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA			
Pārskata gada peļņa		33 961	32 028
Korekcijas nenaudas darījumu rezultātā	43 (1)	4 462	19 506
Bilances posteņu tīrās pārmaiņas	43 (1)	398 298	6 178
Tīrā naudas un tās ekvivalentu ieplūde pamatdarbības rezultātā		436 721	57 712
IEGULDĪŠANAS DARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA			
Starptautisko norēķinu bankas akciju dividendes	38	278	245
Pamatlīdzekļu iegāde	12	-3 925	-2 345
Pamatlīdzekļu atsavināšana	12	13	-
Nemateriālo aktīvu iegāde	15	-218	-92
Tīrā naudas un tās ekvivalentu aizplūde ieguldīšanas darbības rezultātā		-3 852	-2 192
FINANSĒŠANAS DARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA			
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	25	-20 818	-15 440
Tīrā naudas un tās ekvivalentu aizplūde finansēšanas darbības rezultātā		-20 818	-15 440
TĪRĀ NAUDAS UN TĀS EKVIVALENTU IEPLŪDE			
Nauda un tās ekvivalenti gada sākumā	43 (2)	596 730	556 650
Nauda un tās ekvivalenti gada beigās	43 (2)	1 008 781	596 730

FINANŠU PĀRSKATU SKAIDROJUMI

1. PAMATDARBĪBA

Latvijas Banka ir Latvijas centrālā banka. Tā dibināta 1922. gada 19. septembrī (darbība atjaunota 1990. gadā) un darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas likumu "Par Latvijas Banku" un citiem normatīvajiem aktiem.

Latvijas Bankas galvenais mērķis ir saglabāt cenu stabilitāti valstī. Saskaņā ar likumu "Par Latvijas Banku" tās svarīgākie uzdevumi ir:

- noteikt un īstenot monetāro politiku;
- pārvaldīt ārvalstu valūtas un zelta rezerves;
- emitēt nacionālo valūtu – banknotes un monētas;
- veicināt maksājumu sistēmu raitu darbību Latvijā un organizēt un nodrošināt starpbanku maksājumu sistēmas darbību;
- vākt, apkopot un publicēt finanšu statistikas datus un Latvijas maksājumu bilanci;
- pārstāvēt Latviju ārvalstu centrālajās bankās un starptautiskajās finanšu institūcijās;
- darboties kā Latvijas valdības finanšu aģentam.

Kopš 2008. gada 1. janvāra Latvijas Banka nodrošina arī Kredītu reģistra darbību. Latvijas Banka izsniedz Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētajām juridiskajām personām, izņemot kredītiestādes, licences ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšanai un pārdošanai komercdarbības veidā un kontrolē tās noteiktās ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšanas un pārdošanas kārtības ievērošanu.

Latvijas Banka, pildot savus uzdevumus saskaņā ar likumu "Par Latvijas Banku" un Kredītiestāžu likumu, neprasa un nepieņem norādījumus no valdības vai citām institūcijām. Latvijas Banka ir neatkarīga savu lēmumu pieņemšanā un to praktiskajā īstenošanā. Latvijas Bankas uzraudzību veic Latvijas Republikas Saeima.

Latvijas Banka nepiedalās komercdarbībā un savu darbību tās uzdevumu izpildes ietvaros galvenokārt finansē no ārvalstu valūtas un zelta rezervju (tālāk tekstā – ārvalstu rezerves) pārvaldīšanas ienākumiem.

Latvijas Bankas centrālais birojs atrodas K. Valdemāra ielā 2A, Rīgā. Skaidrās naudas glabāšanu, apstrādi un apriti Latvijas Banka nodrošina, izmantojot tās filiāli Rīgā un reģionālās filiāles Daugavpilī un Liepājā. Kopš 2012. gada Latvijas Bankas ēka K. Valdemāra ielā 1B, Rīgā, tiek izmantota, lai nodrošinātu starpbanku maksājumu sistēmu darbību, statistikas sagatavošanu un publicēšanu, Kredītu reģistra darbību un klientu apkalpošanu skaidras naudas darījumos.

2. NOZĪMĪGĀKIE GRĀMATVEDĪBAS PRINCIPI

Šajā skaidrojumā sniegts finanšu pārskatu sagatavošanā izmantoto nozīmīgāko Latvijas Bankas grāmatvedības principu īss apraksts.

2.1. Finanšu pārskatu sagatavošanas pamats

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar Latvijas Bankas padomes kārtību "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politika" un likumu "Par Latvijas Banku".

"Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politika" nosaka, ka tos notikumus un Latvijas Bankas finanšu darījumus, kuri saistīti ar monetārās politikas īstenošanu un ārvalstu rezervju pārvaldīšanu, kā arī līdzdalību ECB kapitālā, grāmato saskaņā ar tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatu sniegšanu ECBS noteikto.

2.2. Finanšu pārskatu posteņu novērtēšanas pamats

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu grāmatvedības principu, izņemot zeltu, parāda vērtspapirus, līdzdalību kapitālā (izņemot līdzdalību ECB kapitālā), biržā tirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un atvasinātos procentu likmju finanšu instrumentus, kas novērtēti patiesajā vērtībā. Biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi novērtēti saskaņā ar 2.15. skaidrojumā aprakstītajiem principiem, un šo līgumu uzskaites vērtības un patiesās vērtības salīdzinājums atspoguļots 26. skaidrojumā.

2.3. Finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība

Patiesā vērtība ir aplēstā naudas summa, par kādu finanšu aktīvus iespējams apmainīt vai finanšu saistības iespējams dzēst darījumā, kas atbilst savstarpēji nesaistītu personu darījumu nosacījumiem un noslēgts starp informētām un ieinteresētām personām.

Finanšu instrumentu patieso vērtību Latvijas Banka nosaka, pamatojoties uz kotētajām cenām aktīvā tirgū, citiem finanšu tirgus informācijas avotiem vai diskontētajām naudas plūsmām. Diskontētās naudas plūsmas tiek modelētas, pamatojoties uz kotētajām finanšu instrumentu tirgus cenām un naudas tirgus procentu likmēm. Patiesajā vērtībā novērtēto aktīvu un saistību sadalījums, ņemot vērā patiesās vērtības noteikšanas hierarhiju, atspoguļots 5. skaidrojumā.

Latvijas Bankas finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība būtiski neatšķiras no bilancē uzrādītās vērtības.

2.4. Ārvalstu valūtu un zelta novērtējums

Darījumi ārvalstu valūtās grāmatoti latos pēc Latvijas Bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma dienā. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtās izteiktas latos pēc Latvijas Bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa pārskata perioda beigās. Nemonetārie aktīvi un saistības, kas novērtētas sākotnējo vai amortizēto izmaksu vērtībā, izteiktas latos pēc Latvijas Bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma dienā. Ņemot vērā lata piesaisti eiro, Latvijas Banka ārvalstu valūtu kursus nosaka, pamatojoties uz elektroniskajā informācijas sistēmā *Reuters* kotēto eiro kursu attiecībā pret ASV dolāru un ASV dolāra kursu attiecībā pret pārējām ārvalstu valūtām.

Darījumus ārvalstu valūtās iekļauj kopējā attiecīgās valūtas pozīcijas aprēķinā. Darījumi ārvalstu valūtā, kuri samazina attiecīgo valūtas pozīciju, rada realizētos guvumus vai zaudējumus. Darījumu ārvalstu valūtā un valūtas pozīcijas pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances postenī "Pārvērtēšanas konts" saskaņā ar 2.25. skaidrojumā aprakstītajiem principiem. Šajā skaidrojumā un 2.25. skaidrojumā aprakstītie darījumu ārvalstu valūtās novērtējuma un uzskaites principi piemēroti arī zelta rezervēm un darījumiem ar zeltu.

Nozīmīgākie 2012. gada un 2011. gada beigās bilances sagatavošanā izmantotie Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi latos ir šādi.

	(gada beigās)		
	2012	2011	Pārmaiņas (%)
Eiro (EUR)	0.702804	0.702804	0
ASV dolārs (USD)	0.531	0.544	-2.4
Japānas jena (JPY)	0.00619	0.007	-11.6
Zelts (XAU)	879.554	844.634	4.1
Speciālās aizņēmuma tiesības (XDR)	0.818	0.839	-2.5

2.5. Finanšu aktīvu un finanšu saistību atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvi un finanšu saistības tiek atzītas bilancē tad, kad Latvijas Banka kļuvusi par attiecīgajā finanšu darījumā iesaistīto personu.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad beidzas vai ir nodotas līgumā noteiktās tiesības uz naudas plūsmām, kas izriet no attiecīgā finanšu aktīva, tādējādi ar to saistītie riski un tiesības uz atlīdzību ir nodotas un Latvijas Banka nesaglabā kontroli pār aktīvu. Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad attiecīgās saistības tiek dzēstas.

Finanšu aktīvu pirkšana vai pārdošana parastajā veidā tiek atzīta un atzīšana tiek pārtraukta norēķinu dienā.

2.6. Finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaits

Finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaitu veic un finanšu pārskatos tīro atlikumu uzrāda tikai tad, ja iepriekš noslēgts līgums par finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaitu un paredzēta vienlaicīga attiecīgo aktīvu atsavināšana un saistību dzēšana.

2.7. Aplēšu un pieņēmumu izmantošana

Finanšu pārskatu sagatavošanā veiktas aplēses un izdarīti pieņēmumi, kas ietekmē atsevišķu finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu, saistību un iespējamo saistību apjomu. Notikumi nākotnē var ietekmēt minētās aplēses un pieņēmumus. Šādu aplēšu un pieņēmumu maiņas ietekme tiek uzrādīta pārskata gada un turpmāko gadu, uz kuriem tā attiecas, finanšu pārskatos.

Finanšu pārskatu sagatavošanā veiktas šādas svarīgākās aplēses un izdarīti šādi pieņēmumi: attiecībā uz aktīvu vērtības samazināšanos (sk. 2.19. skaidrojumu), SNB akciju novērtēšanas patiesajā vērtībā metodi (sk. 10. skaidrojumu), pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu lietderīgās lietošanas laiku (sk. 2.17. un 2.18. skaidrojumu), jubilejas un piemiņas monētu atpirkšanas iespējamību (sk. 2.22. skaidrojumu), kā arī bankrotējušās AS "Banka Baltija" tiesvedību (sk. 47. skaidrojumu).

2.8. Zelts

Zelta rezerves bilancē uzrādītas to tirgus vērtībā saskaņā ar 2.4. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

Zelta rezervju un darījumu ar zeltu pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances postenī "Pārvērtēšanas konts" saskaņā ar 2.25. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

2.9. Parāda vērtspapīri

Parāda vērtspapīri atspoguļoti bilancē to patiesajā vērtībā.

Vērtspapīru procenti, t.sk. prēmija un diskonts, atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi.

Parāda vērtspapīru darījumu un pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances postenī "Pārvērtēšanas konts" saskaņā ar 2.25. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

2.10. Līgumi par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu

Līgumi par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu atspoguļoti kā finansēšanas darījumi. Vērtspapīri, kas nopirkti saskaņā ar līgumiem par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu, nav uzrādīti Latvijas Bankas bilancē. Vērtspapīru pirkšanas rezultātā samaksātie naudas līdzekļi uzrādīti Latvijas Bankas bilancē to nominālvērtībā attiecīgi kā prasības pret iekšzemes kredītiestādēm vai kā prasības pret ārvalstu kredītiestādēm un citām ārvalstu finanšu institūcijām.

Starpība starp vērtspapīru pirkšanas un atpārdošanas cenu atzīta peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi attiecīgā līguma darbības laikā.

2.11. Līgumi par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu

Līgumi par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu atspoguļoti kā finansēšanas darījumi. Vērtspapīri, kas pārdoti saskaņā ar līgumiem par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu, uzrādīti attiecīgajā Latvijas Bankas bilances postenī kopā ar pārējiem šajos darījumos neiesaistītajiem vērtspapīriem. Vērtspapīru pārdošanas rezultātā saņemtie naudas līdzekļi atspoguļoti bilancē to nominālvērtībā kā saistības pret vērtspapīru pircēju.

Starpība starp vērtspapīru pārdošanas un atpirkšanas cenu atzīta peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu izdevumi attiecīgā līguma darbības laikā.

2.12. Vērtspapīru aizdošanas darījumi

Vērtspapīri, kas aizdoti saskaņā ar vērtspapīru automātiskās aizdošanas programmas līgumiem, uzrādīti Latvijas Bankas bilances postenī "Ārvalstu konvertējamās valūtas" kopā ar pārējiem šajos darījumos neiesaistītajiem vērtspapīriem. Saņemtais nodrošinājums bilancē uzrādīts tikai tad, ja to veido Latvijas Bankas kontā ieskaitītu naudas līdzekļu ķīla.

Par vērtspapīru aizdošanu saņemtie ienākumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi.

2.13. Kredīti kredītiestādēm, noguldījumi un tamlīdzīgas finanšu prasības un finanšu saistības

Kredīti kredītiestādēm, noguldījumi un tamlīdzīgas finanšu prasības un finanšu saistības bilancē uzrādītas to nominālvērtībā.

2.14. Līdzdalība kapitālā

Līdzdalība kapitālā ietver Latvijas Bankas ilgtermiņa ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos. Latvijas Bankai nevienā institūcijā nav kontroles vai būtiskas ietekmes, tāpēc līdzdalība kapitālā netiek uzskaitīta kā ieguldījums meitassabiedrībā vai asociētajā sabiedrībā. Pašu kapitāla instrumenti uzrādīti bilancē patiesajā vērtībā, izņemot līdzdalību ECB kapitālā, ko saskaņā ar tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatu sniegšanu ECBS noteikto bilancē uzrāda sākotnējo izmaksu vērtībā.

Līdzdalības kapitālā patiesās vērtības pārmaiņas atzīst bilances postenī "Pārvērtēšanas konts".

2.15. Atvasinātie finanšu instrumenti

Latvijas Banka veic darījumus ar biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem un biržā tirgotajiem procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumiem, kuru līgumvērtība vai nosacītā vērtība uzrādīta ārpusbilances posteņos. Biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus darījuma dienā iekļauj kopējā attiecīgās valūtas pozīcijā pēc darījuma tagadnes kursa un uzrāda bilancē latos pēc Latvijas Bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa pārskata perioda beigās. Pārējos atvasinātos finanšu instrumentus uzrāda bilancē patiesajā vērtībā.

Atvasināto finanšu instrumentu procenti, t.sk. biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu un valūtas mijmaiņas līgumu tagadnes un nākotnes procentu likmju starpība, atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi vai izdevumi. Biržā tirgotos procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumu patiesās vērtības pārmaiņu guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā. Pārējo atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības pārmaiņu guvumi vai zaudējumi ietverti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances postenī "Pārvērtēšanas konts" saskaņā ar 2.25. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

2.16. Uzkrātie procentu ienākumi un izdevumi

Uzkrātie procentu ienākumi par vērtspapīriem ietverti attiecīgo ienākumus nesošo vērtspapīru uzskaites vērtībā. Uzkrātie procentu ienākumi un izdevumi par pārējiem finanšu instrumentiem uzrādīti bilancē attiecīgajos pārējo aktīvu vai pārējo saistību posteņos.

2.17. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi ir materiāli ilgtermiņa ieguldījumi, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par 1 gadu. Pamatlīdzekļu kapitalizācijas limits ir 100 latu, izņemot nekustamā īpašuma uzlabojumu un pamatlīdzekļu daļu nomaiņas izmaksas, kurām Latvijas Bankas valde noteikusi augstāku kapitalizācijas limitu atkarībā no to nozīmīguma. Šie aktīvi tiek izmantoti pakalpojumu sniegšanai, kā arī citu pamatlīdzekļu uzturēšanai un Latvijas Bankas darbības nodrošināšanai.

Pamatlīdzekļi uzrādīti bilancē sākotnējo izmaksu vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un zaudējumi no vērtības samazināšanās, ja tāda konstatēta.

Nolietojumu aprēķina noteiktajā pamatlīdzekļa lietderīgās lietošanas laikā pēc lineārās metodes. Būvniecības vai sagatavošanas stadijā esošajiem pamatlīdzekļiem, zemei un mākslas priekšmetiem nolietojums netiek rēķināts. Ēkas un būves tiek uzskaitītas pa atsevišķiem komponentiem, un katram komponentam noteikts atšķirīgs lietderīgās lietošanas laiks.

2012. un 2011. gadā noteiktais pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiks bija šāds.

	(gados)	
	2012	2011
Ēkas un to sastāvdaļas, teritorijas labiekārtošana	5–100	5–100
Transportlīdzekļi	10–15	10
Telpu iekārtas un inventārs	5–25	5–25
Naudas pārbaudes un apstrādes iekārtas	5–15	5–15
Dator tehnika un telekomunikāciju aparātūra	2–7	2–7
Pārējie pamatlīdzekļi	5–15	5–15

Saskaņā ar vispārpieņemtajiem risku ierobežojošo darījumu uzskaites principiem atsevišķu pamatlīdzekļu sākotnējo izmaksu vērtībā ietverts ar to izveidi saistīto valūtas risku ierobežojošo finanšu darījumu efektīvais rezultāts.

2.18. Nemateriālie aktīvi

Nemateriālie aktīvi ir nemateriāli ilgtermiņa ieguldījumi, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par 1 gadu. Nemateriālo aktīvu kapitalizācijas limits ir 100 latu. Nemateriālie aktīvi ietver programmatūru lietošanas tiesības un citas tiesības.

Nemateriālie aktīvi uzrādīti bilancē to sākotnējo izmaksu vērtībā, no kuras atskaitīta uzkrātā amortizācija un zaudējumi no vērtības samazināšanās, ja tāda konstatēta.

Attiecīgo tiesību iegādes izmaksu amortizāciju aprēķina to lietderīgās lietošanas laikā, bet ne ilgāk par 10 gadiem, izmantojot lineāro metodi.

Latvijas Bankas veiktās programmatūru izstrādes izmaksas tiek atzītas peļņas un zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī.

2.19. Aktīvu vērtības samazināšanās

Aktīva vērtības samazināšanās notiek, ja tā uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo vērtību. Atklājot aktīva vērtības samazināšanās pazīmes, attiecīgajam aktīvam tiek aplēsta atgūstamā vērtība un, ja atgūstamā vērtība ir mazāka par attiecīgā aktīva uzskaites vērtību, izveidoti atbilstoši uzkrājumi. Šos uzkrājumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā, attiecīgi samazinot aktīva uzskaites vērtību.

2012. un 2011. gadā aktīvu vērtības samazināšanās netika konstatēta.

2.20. Lati apgrozībā

Latvijas Bankas emitētās un apgrozībā esošās latu banknotes un monētas, izņemot zelta apgrozības monētas un jubilejas un piemiņas monētas, uzrādītas bilances posteņi "Lati apgrozībā" to nominālvērtībā, atspoguļojot Latvijas Bankas saistības pret šo banknošu un monētu turētājiem.

2.21. Zelta apgrozības monētas

Latvijas Bankas naudas glabātāvās esošās 999. raudzes zelta apgrozības monētas uzrādītas bilances posteņi "Pārējie vietējie aktīvi", jo to vērtību nodrošina monētās esošais zelts. Bilancē šīs monētas uzrādītas tajās esošā zelta tirgus vērtībā.

Emitētās zelta apgrozības monētas tiek izslēgtas no bilances posteņa "Pārējie vietējie aktīvi" to emisijas brīdī. Apgrozībā esošās zelta monētas nav ietvertas bilances posteņi "Lati apgrozībā", jo to vērtību nodrošina monētās esošais zelts.

2.22. Jubilejas un piemiņas monētas

Pārdotās jubilejas un piemiņas monētas neietver bilances saistībās, jo šo monētu atpārdošanas iespējamība ir neliela vai arī tajās esošā dārgmetāla vērtība pārsniedz to atpirkšanas vērtību. Jubilejas un piemiņas monētu pārdošanas ienākumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī.

2.23. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti finanšu pārskatos, ja pagātnes notikumu vai darījumu rezultātā Latvijas Bankai izveidojies juridisks vai prakses radīts pienākums, kura apjomu iespējams ticami novērtēt un kura izpildes rezultātā gaidāma naudas līdzekļu aizplūde no Latvijas Bankas.

2.24. Nauda un tās ekvivalenti

Naudas plūsmas pārskatā nauda un tās ekvivalenti ietver ārvalstu konvertējamo valūtu kasē, pieprasījuma noguldījumus un noguldījumus ar sākotnējo termiņu līdz 5 darbadienām ārvalstu kredītiestādēs un citās ārvalstu finanšu institūcijās.

2.25. Finanšu instrumentu peļņas un zaudējumu atzīšana

Finanšu instrumentu peļņa un zaudējumi atzīti saskaņā ar šādiem principiem, kas noteikti tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatu sniegšanu ECBS:

- a) realizētie guvumi un realizētie zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā;
- b) nerealizētie guvumi atzīti bilances postenī "Pārvērtēšanas kots";
- c) pārskata gada beigās bilances postenī "Pārvērtēšanas kots" ietvertie nerealizētie zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, ja tie pārsniedz attiecīgā finanšu instrumenta, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas iepriekš aprēķinātos pārvērtēšanas guvumus;
- d) nerealizētie zaudējumi, kas pārskata gada beigās atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, nākamajos gados netiek reversēti un ieskaitīti ar attiecīgā finanšu instrumenta, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas nerealizētajiem guvumiem;
- e) nerealizētos zaudējumus, kas aprēķināti finanšu instrumentam, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijai, neieskaita ar citam finanšu instrumentam, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijai aprēķinātajiem nerealizētajiem guvumiem.

Realizētos un nerealizētos guvumus un zaudējumus aprēķina pēc finanšu instrumenta, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas vidējo izmaksu metodes. Finanšu instrumenta, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas vidējās izmaksas samazina vai palielina par nerealizētajiem zaudējumiem, kas pārskata gada beigās atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā.

2.26. Procentu ienākumi un izdevumi

Procentu ienākumi un izdevumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Procentu ienākumi ietver procentus par vērtspapīriem, vērtspapīru aizdošanu, noguldījumiem, izsniegtajiem kredītiem, biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem un valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem. Procenti par vērtspapīriem ietver arī prēmiju un diskontu, ko amortizē vērtspapīra termiņa laikā pēc lineārās metodes.

Procentu izdevumi ietver procentus par piesaistītajiem Latvijas valdības, iekšzemes kredītiestāžu un citu finanšu tirgus dalībnieku noguldījumiem, kā arī procentus par biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem un valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem.

2.27. Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi

Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā finanšu instrumenta atsavināšanas brīdī vai norēķinu brīdī.

Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi ietver realizētos atvasināto finanšu instrumentu, parāda vērtspapīru un valūtas maiņas darījumu guvumus un zaudējumus.

2.28. Ienākumi no līdzdalības kapitālā

Līdzdalības kapitālā patiesās vērtības pārmaiņas atzītas bilances postenī "Pārvērtēšanas kots".

Dividendes no līdzdalības kapitālā atzītas peļņas un zaudējumu aprēķinā, iegūstot to saņemšanas tiesības.

2.29. Banknošu drukāšanas un monētu kalšanas izdevumi

Banknošu un monētu iegādes izdevumi, izņemot zelta apgrozības monētu iegādes izdevumus, atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā banknošu un monētu iegādes brīdī.

2.30. Pārējie izdevumi un ienākumi

Pārējos bankas darbības izdevumus un ienākumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā saskaņā ar uzkrāšanas principu. Uzkrāto izdevumu un uzkrāto ienākumu summu pārskata periodam aprēķina atbilstoši

pārskata periodā saņemto vai sniegto pakalpojumu apjomam. Nomas maksājumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā proporcionāli attiecīgā līguma darbības laikam.

3. LATVIJAS BANKAS FINANSIĀLĀ STĀVOKĻA UN DARBĪBAS FINANŠU REZULTĀTU KOPSAVILKUMS

3.1. Finansiālais stāvoklis

Latvijas Bankas aktīvi 2012. gadā palielinājās par 547.1 milj. latu, un to galvenokārt noteica ārvalstu aktīvu pieaugums.

Ārvalstu konvertējamo valūtu aktīvu palielināšanos par 507.7 milj. latu galvenokārt noteica kredītiestāžu ārvalstu valūtā veikto noguldījumu atlikuma pieaugums par 423.5 milj. latu un Latvijas Bankas veiktie ārvalstu valūtas pirkšanas darījumi ar kredītiestādēm 195.6 milj. latu¹ apjomā, savukārt samazinoša ietekme bija Latvijas valdības Latvijas Bankā ārvalstu valūtā veikto noguldījumu atlikuma sarukumam par 181.7 milj. latu.

Kredītiestādēm saglabājās latu likviditātes pārpalikums, un Latvijas Banka 2012. gada beigās nebija izsniegusi kredītus kredītiestādēm. 2012. gadā kredītiestāžu noguldījumu atlikums latos pieauga par 67.1 milj. latu.

Palielinoties skaidrās naudas pieprasījumam, 2012. gadā pieauga skaidrā nauda apgrozībā, tāpēc Latvijas Bankas bilances postenis "Lati apgrozībā" palielinājās par 74.0 milj. latu.

Latvijas Bankas kapitāls un rezerves pieauga par 34.8 milj. latu, un to noteica 2012. gadā gūtā peļņa (34.0 milj. latu) un finanšu instrumentu novērtējuma tīrās pārmaiņas (21.7 milj. latu), savukārt samazinoša ietekme bija valsts ieņēmumos ieskaitītajai peļņas daļai 20.8 milj. latu apjomā.

3.2. Darbības finanšu rezultāti

Latvijas Banka 2012. gadā guva 34.0 milj. latu peļņu (2011. gadā – 32.0 milj. latu).

Tīrie procentu ienākumi 2012. gadā bija par 23.7 milj. latu mazāki nekā 2011. gadā. Vērtspapīru procentu ienākumi samazinājās par 13.2 milj. latu, un tos turpināja negatīvi ietekmēt galvenokārt zemais ASV un eiro zonas procentu likmju līmenis 2012. gadā. Tomēr Latvijas Bankas ārvalstu rezervju pieaugums, kā arī ieguldījumu lēmumi, kas nodrošināja ārvalstu rezervju ienesīguma pārsniegumu pār neitrālā portfēļa ienesīgumu, daļēji kompensēja minēto zemo procentu likmju negatīvo ietekmi.

2012. gadā ASV dolāra īstermiņa procentu likmes pārsniedza eiro īstermiņa procentu likmes, samazinot procentu ienākumus un palielinot procentu izdevumus par valūtas un zelta cenas riska (tālāk tekstā – valūtas risks) ierobežošanai izmantotajiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem.

Sakarā ar kredītiestāžu latu likviditātes pārpalikumu Latvijas Bankas 2012. gadā kredītiestādēm izsniegto kredītu apjoms bija mazs un attiecīgie procentu ienākumi sasniedza 8 tūkst. latu (2011. gadā – 1 tūkst. latu).

Samazinoties kredītiestāžu Latvijas Bankā latos veikto noguldījumu vidējam atlikumam, kā arī tāpēc, ka par šiem noguldījumiem maksātās vidējās procentu likmes bija zemākas nekā 2011. gadā, izdevumi par kredītiestāžu noguldījumiem samazinājās par 2.0 milj. latu. Zemākas procentu likmes par valdības noguldījumiem ārvalstu valūtā un zemāks valdības ārvalstu valūtu noguldījumu atlikums noteica par šiem noguldījumiem maksāto procentu izdevumu samazinājumu par 5.6 milj. latu, savukārt procentu izdevumi par valdības noguldījumiem latos pieauga par 0.7 milj. latu.

Realizētie finanšu operāciju guvumi bija par 11.6 milj. latu lielāki, savukārt norakstītais finanšu aktīvu un pozīciju negatīvais pārvērtēšanas rezultāts bija par 15.0 milj. latu mazāks nekā 2011. gadā. To galvenokārt noteica eiro zonas un ASV procentu likmju sarukums 2012. gadā, kas pozitīvi ietekmēja šo vērtspapīru tirgus vērtību, kā arī iepriekšējos periodos uzkrātā pozitīvā pārvērtēšanas rezultāta realizēšana. Realizētos finanšu operāciju guvumus ietekmēja arī valūtas riska ierobežošanas nolūkā slēgto biržā tirgto valūtas maiņas nākotnes līgumu rezultāts un realizētie valūtas maiņas darījumu guvumi. Pret valūtas risku ierobežoto bilances posteņu pozitīvais pārvērtēšanas rezultāts uzrādīts bilances postenī "Pārvērtēšanas konts".

Latvijas Bankas darbības turpmāko finanšu rezultātu nenoteiktība galvenokārt saistīta ar procentu likmju attīstību eiro zonas un ASV finanšu tirgos, jo Latvijas Banka ir pakļauta procentu likmju riskam. Pastāvot ļoti zemam procentu likmju līmenim, turpmākā procentu likmju krituma iespējamība ir mazāka nekā kāpuma iespējamība, tāpēc nākotnē gaidāmais procentu likmju pieaugums ārvalstu finanšu tirgos var samazināt Latvijas Bankas ienākumus par ārvalstu fiksēta ienākuma vērtspapīriem.

4. IEGULDĪJUMU POLITIKA

Ārvalstu rezervju pārvaldīšana tiek veikta saskaņā ar Latvijas Bankas padomes kārtībā "Latvijas Bankas ārvalstu rezervju pārvaldīšanas vadlīnijas" (tālāk tekstā – vadlīnijas) noteiktajiem pamatprincipiem, kas ietver ārvalstu rezervju vērtības saglabāšanu, to likviditātes nodrošināšanu un ienākumu gūšanu pieļaujamā riska ietvaros, nenonākot pretrunā ar Latvijas Bankas īstenoto monetāro politiku.

¹ Saskaņā ar norēķinu dienas principu.

Ārvalstu rezerves ietver bilances posteņos "Zelts", "Speciālās aizņēmuma tiesības" un "Ārvalstu konvertējamās valūtas" uzrādītos aktīvus, kā arī atvasinātos finanšu instrumentus un valūtas maiņas tagadnes līgumus, kuru uzskaites vērtība uzrādīta bilancē attiecīgajos pārējo aktīvu vai pārējo saistību posteņos.

Ārvalstu rezerves tiek pārvaldītas, pēc ieguldījumu stratēģijas un līdzekļu avota tās sagrupējot dažādos ieguldījumu portfeļos. Piesaistīto rezervju portfeļos ietver ārvalstu rezervju daļu, kam atbilst Latvijas Bankas saistības ārvalstu valūtā pret citām institūcijām, galvenokārt Valsts kases noguldījumu un monetārās politikas īstenošanas ietvaros veikto valūtas mijmaiņas darījumu rezultātā iegūtās ārvalstu rezerves. Ārvalstu rezerves, kas nav iekļautas piesaistīto rezervju portfeļos (tīrās rezerves), ietvertas zelta rezervju, daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītajos un ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos. Daļu daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos ietverto ārvalstu rezervju, kā arī ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītos portfeļus pārvalda ārējie ārvalstu rezervju pārvaldītāji.

Katram ieguldījumu portfeļa veidam vadlīnijās noteikti neitrālā portfeļa parametri, kas raksturo attiecīgā ieguldījumu portfeļa finanšu risku pieņemamo lielumu (līmeni) un ienesīguma mērķi.

Ārvalstu rezervju sadalījums pēc ieguldījumu portfeļa veida 2012. gada un 2011. gada beigās bija šāds.

	Portfeļa apjoms (tūkst. latu)		Īpatsvars (%)	
	2012	2011	2012	2011
Daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	2 703 967	2 388 804	79.9	72.7
Piesaistīto rezervju portfeļi	274 931	507 330	8.1	15.4
Zelta rezervju portfelis	225 862	215 374	6.7	6.5
Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	181 438	175 883	5.3	5.4
Kopā	3 386 198	3 287 391	100.0	100.0

2012. gadā Latvijas Banka palielināja ārvalstu rezervju diversifikāciju, piesaistot Kanādas un Singapūras valdības vērtspapīrus daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītā portfeļa neitrālajam portfelim, tādējādi tagad tas ir piesaistīts eiro zonas valstu, ASV, Japānas, Kanādas un Singapūras valdības (2011. gadā – tikai eiro zonas valstu, ASV un Japānas valdības) 1–3 gadu vērtspapīru svērtajam indeksam.

Piesaistīto rezervju portfeļu neitrālo portfeļi veido atbilstoši attiecīgo saistību parametriem.

Zelta rezervju portfeļa neitrālais portfelis piesaistīts eiro naudas tirgus īstermiņa indeksam.

Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītā portfeļa neitrālais portfelis piesaistīts ASV dolāru ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam.

Saskaņā ar Latvijas Bankas īstenoto valūtas kursa politiku vadlīnijās noteikts, ka ārvalstu rezervju, izņemot piesaistītās rezerves, neitrālā portfeļa valūta ir eiro, ierobežojot valūtas risku. Piesaistīto rezervju portfeļiem neitrālā portfeļa valūtas struktūru veido atbilstoši attiecīgo saistību parametriem.

Finanšu risku pārvaldīšanā izmantoto galveno metožu izklāsts sniegts 27.1. skaidrojumā.

BILANCES SKAIDROJUMI

5. PATIESAJĀ VĒRTĪBĀ NOVĒRTĒTIE AKTĪVI UN SAISTĪBAS

Latvijas Bankas aktīvu un saistību patiesā vērtība noteikta, ievērojot šādu hierarhiju (sk. arī 2.3. skaidrojumu):

– kotēta tirgus cena. Patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz aktīvā tirgū kotētu identiska finanšu instrumenta cenu;

– tirgū novērojami dati. Patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz aktīvā tirgū kotēta līdzīga finanšu instrumenta cenu, neaktīvā tirgū kotētu līdzīga vai identiska finanšu instrumenta cenu vai ar modeli, kur datu avots ir tirgū novērojami dati;

– tirgū nenovērojami dati. Patieso vērtību nosaka ar modeli, kur tirgū nenovērojamu datu izmantojums ir nozīmīgs.

2012. gada un 2011. gada beigās Latvijas Bankas patiesajā vērtībā novērtētie aktīvi un saistības galvenokārt novērtēti, izmantojot kotētu tirgus cenu.

2012. gada un 2011. gada beigās līdzdalība SNB kapitālā novērtēta, izmantojot tirgū nenovērojamus datus. Novērtējums veikts, izmantojot 70% tīro aktīvu vērtības modeli (sk. arī 10. skaidrojumu).

Patiesajā vērtībā novērtēto aktīvu un saistību iedalījums pēc patiesās vērtības noteikšanas hierarhijas 2012. gada un 2011. gada beigās bija šāds.

	(tūkst. latu)			
	Kotēta tirgus cena	Tirgū novērojami dati	Tirgū ne- novērojami dati	Kopā
2012. gada 31. decembrī				
ĀRZEMJU AKTĪVI				
Zelts	218 750	–	–	218 750
Ārvalstu konvertējamās valūtas				
Parāda vērtspapīri	2 418 964	264 908	–	2 683 872
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	–	–	19 991	19 991
Pārējie ārzemju aktīvi				
Vērtspapīru nākotnes darījumi	158	–	–	158
Ārzemju aktīvi patiesajā vērtībā kopā	2 637 872	264 908	19 991	2 922 771
ĀRZEMJU SAISTĪBAS				
Pārējās ārzemju saistības				
Vērtspapīru nākotnes darījumi	121	–	–	121
Ārzemju saistības patiesajā vērtībā kopā	121	–	–	121
2011. gada 31. decembrī				
ĀRZEMJU AKTĪVI				
Zelts	210 066	–	–	210 066
Ārvalstu konvertējamās valūtas				
Parāda vērtspapīri	2 227 982	214 727	–	2 442 709
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	–	–	18 997	18 997
Pārējie ārzemju aktīvi				
Vērtspapīru nākotnes darījumi	560	–	–	560
Biržā netirgotie procentu likmju mijmaiņas līgumi	–	25	–	25
Ārzemju aktīvi patiesajā vērtībā kopā	2 438 608	214 752	18 997	2 672 357
ĀRZEMJU SAISTĪBAS				
Pārējās ārzemju saistības				
Vērtspapīru nākotnes darījumi	147	–	–	147
Ārzemju saistības patiesajā vērtībā kopā	147	–	–	147

Pārskata gada pēdējās tirgus dienas vidējās tirgus cenas noteiktas, izmantojot elektronisko informācijas sistēmu *Bloomberg* un *Interactive Data* informāciju. Ja minētā cena kādam finanšu instrumentam elektroniskajās informācijas sistēmās nav pieejama, finanšu instrumenta novērtēšanai izmantota tirgus dalībnieka (brokera) sniegtā cena vai diskontēto naudas plūsmu metode.

6. ZELTS

	Trojas unces	Tūkst. latu
2010. gada 31. decembrī	248 706	187 179
2011. gadā		
Zelta tirgus vērtības pieaugums	x	22 887
2011. gada 31. decembrī	248 706	210 066
2012. gadā		
Zelta tirgus vērtības pieaugums	x	8 684
2012. gada 31. decembrī	248 706	218 750

Latvijas Banka ierobežo zelta rezervju tirgus vērtības svārstību risku, slēdzot biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus un biržā tirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus (sk. 2.8., 2.15. un 28. skaidrojumu). Zelta rezervju un biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu un valūtas mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezultāts uzrādīts bilances postenī "Pārvērtēšanas konts", bet biržā tirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu pārvērtēšanas rezultāts, ņemot vērā veikto norēķinu, – peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi".

7. SPECIĀLĀS AIZŅĒMUMA TIESĪBAS, STARPTAUTISKAIS VALŪTAS FONDS

Atbilstoši likumam "Par Latvijas Republikas iestāšanos Starptautiskajā Valūtas fondā" Latvijas Banka pilda SVF depozitārija funkcijas un bez atlīdzības apkalpo SVF kontus, kuros uzskaitīti SVF turējumi dalībvalsts nacionālajā valūtā. SVF turējumi latos ietver Latvijas valdības parādzīmes, kontu Nr. 1, kas tiek izmantots finanšu darījumu veikšanai ar SVF, un kontu Nr. 2, kas tiek izmantots SVF administratīvo izmaksu segšanai un maksājumu saņemšanai.

Latvijas prasības pret SVF ietver SDR un Latvijas kvotu SVF. SDR ir SVF izveidoti starptautiskie rezervju aktīvi, kas tiek izmantoti darījumos starp SVF un tā dalībvalstīm. Kvota SVF atspoguļo attiecīgās valsts dalības apjomu SVF. Latvijas kvota SVF nodrošināta ar tam izsniegto Latvijas valdības parādzīmi un izteikta SDR.

Latvijas saistības pret SVF veido SVF turējumi latos un SVF asignējumi. 2012. gadā saistības pret SVF samazinājās, Latvijas valdībai atmaksājot SVF aizdevumu 982 240 tūkst. SDR apjomā un dzēšot Latvijas valdības parādzīmi attiecīgā apmērā.

2012. gada beigās Latvijas Bankas bilancē uzrādītās prasības pret SVF veido SDR 83 367 tūkst. latu apjomā (2011. gada beigās – 79 069 tūkst. latu), bet saistības pret SVF veido SVF rīcībā esošie resursi 305 tūkst. latu apjomā (2011. gada beigās – 313 tūkst. latu), kuri izvietoti SVF kontā Nr. 1 un Nr. 2.

Latvijas tīrās saistības pret SVF 2012. gada un 2011. gada beigās bija šādas.

	(tūkst. latu)		(tūkst. SDR)	
	2012	2011	2012	2011
Latvijas kvota SVF	116 238	119 222	142 100	142 100
SVF turējumi latos	-116 207	-943 290	-142 062	-1 124 302
Latvijas valdības parādzīmes	-115 902	-942 977	-141 690	-1 123 930
Konts Nr. 1	-291	-298	-355	-355
Konts Nr. 2	-14	-15	-17	-17
SVF aizdevums Latvijai	-	824 099	-	982 240
Rezerves pozīcija SVF	45	46	55	55
SDR	83 367	79 069	101 916	94 242
Vispārējais asignējums	-76 890	-78 864	-93 998	-93 998
Speciālais asignējums	-21 942	-22 505	-26 824	-26 824
Latvijas tīrās saistības pret SVF	-15 420	-22 254	-18 851	-26 525

Rezerves pozīcija SVF ir starpība starp Latvijas kvotu SVF un SVF turējumiem latos, neietverot konta Nr. 2 atlikumu un pieskaitot SVF aizdevumu Latvijai.

Prasības un saistības pret SVF izteiktas latos pēc Latvijas Bankas noteiktā SDR kursa gada beigās.

8. ĀRVALSTU KONVERTĒJAMĀS VALŪTAS

Latvijas Bankas ārzemju aktīvi ārvalstu konvertējamās valūtās galvenokārt ieguldīti augsti likvīdos parāda vērtspapīros un īstermiņa noguldījumos.

Ienākumus nesošo parāda vērtspapīru vērtībā ietverti uzkrātie procentu ienākumi (18 724 tūkst. latu 2012. gada beigās un 19 604 tūkst. latu 2011. gada beigās).

Bilances aktīvu posteņa "Ārvalstu konvertējamās valūtas" sadalījums 2012. gada un 2011. gada beigās bija šāds.

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Ārvalstu valdību, finanšu institūciju un nefinanšu sabiedrību parāda vērtspapīri	2 683 872	2 442 709
Pieprasījuma noguldījumi ārvalstu centrālajās bankās, kredītiestādēs un starptautiskajās institūcijās	991 831	519 867
Termiņnoguldījumi ārvalstu kredītiestādēs un citās ārvalstu finanšu institūcijās	3 611	208 733
Ārvalstu valūta kasē	13 339	13 611
Kopā	3 692 653	3 184 920

Ārvalstu konvertējamo valūtu apgrūtinājumi minēti 45. skaidrojumā.

9. LĪDZDALĪBA EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS KAPITĀLĀ

Līdz ar Latvijas pievienošanos ES Latvijas Banka kļuva par ECB kapitāla daļu turētāju. Latvijas Bankas līdzdalības ECB kapitālā apjoms atbilstoši ECBS un ECB Statūtiem aprēķināts, pamatojoties uz datiem par katras attiecīgās ES valsts iedzīvotāju skaitu un iekšzemes kopprodukta apjomu, un to koriģē ik pēc pieciem gadiem vai agrāk, mainoties ES valstu skaitam.

2012. gada un 2011. gada beigās Latvijas Bankas procentuālā daļa ECB kapitālā bija 0.2837%, kas atbilda 30 528 tūkst. eiro (21 455 tūkst. latu). Tā kā Latvija neietilpst eiro zonā, ievērojot ECBS un ECB Statūtos noteiktos pārejas noteikumus un ECB Ģenerālpadomes lēmumu, Latvijas Banka veikusi minimālo ieguldījumu 1 145 tūkst. eiro (750 tūkst. latu; 2011. gada beigās – 1 145 tūkst. eiro jeb 750 tūkst. latu) jeb 3.75% apmērā no tās kopējās daļas reģistrētajā ECB kapitālā (sk. arī 47. skaidrojumu).

ECB kapitāla daļas netiek tirgotas publiskā vērtspapīru tirgū, un Latvijas Bankas līdzdalības ECB kapitālā apjomu iespējams palielināt vai samazināt vienīgi šajā skaidrojumā minētajos gadījumos (sk. arī 2.14. skaidrojumu).

10. LĪDZDALĪBA STARPTAUTISKO NORĒĶINU BANKAS KAPITĀLĀ

2012. gada un 2011. gada beigās Latvijas Bankai piederēja 1 070 SNB akciju, kas atbilda 0.19% no kopējā SNB parakstītā un apmaksātā kapitāla.

Latvijas Bankas īpašumā esošo SNB akciju nominālvērtība ir 5 350 tūkst. SDR (katras akcijas nominālvērtība ir 5 tūkst. SDR), kas apmaksāta 1 338 tūkst. SDR jeb 25% apmērā (sk. arī 47. skaidrojumu). Latvijas Bankas bilancē 2012. gada un 2011. gada beigās SNB akcijas uzrādītas patiesajā vērtībā. SNB akcijas netiek tirgotas publiskā vērtspapīru tirgū. Pēc Latvijas Bankas vadības vērtējuma piemērotākā SNB akciju patiesās vērtības noteikšanas metode ir 70% no SNB tīrajiem aktīviem, pamatojoties uz SNB aktuālākajiem revidētajiem finanšu pārskatiem. Šo novērtēšanas metodi SNB izmantoja, nosakot tās emitēto akciju cenu, un arī Hāgas Starptautiskā tiesa to atzinusi par piemērotu akciju novērtēšanai, tās atpērkot no SNB bijušajiem privātajiem akcionāriem. Saskaņā ar SNB Statūtiem tās akcionāri ir vienīgi centrālās bankas. SNB akciju patiesā vērtība 2012. gada beigās bija 19 991 tūkst. latu (2011. gada beigās – 18 997 tūkst. latu; sk. arī 2.14. skaidrojumu).

11. PĀRĒJIE ĀRZEMJU AKTĪVI

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Ar nerezidentiem noslēgtie atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi	37 001	13 143
Nākamo periodu izdevumi	740	461
Uzkrātie procenti par noguldījumiem	1	59
Citi pārējie ārzemju aktīvi	225	77
Kopā	37 967	13 740

12. PAMATLĪDZEKĻI

(tūkst. latu)

	Ēkas, teritorijas labiekār- tošana un zeme	Mēbeles un biroja iekārtas	Naudas apstrādes iekārtas	Transport- līdzekļi	Pārējie pamat- līdzekļi	Kopā
2010. gada 31. decembrī						
Izmaksas	37 000	6 368	4 580	1 235	5 133	54 316
Uzkrātais nolietojums	-11 041	-4 878	-2 488	-743	-4 163	-23 313
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	25 959	1 490	2 092	492	970	31 003
2011. gadā						
Pieaugums	1 566	306	30	-	443	2 345
Pārklasifikācija	-	88	-37	-	-51	-
Atsavinātie un norakstītie pamatlīdzekļi	-	-64	-3	-24	-169	-260
Izmaksu tīrās pārmaiņas	1 566	330	-10	-24	223	2 085
Nolietojums	-1 694	-372	-238	-102	-265	-2 671
Pārklasifikācija	-	-39	36	-	3	-
Atsavināto un norakstīto pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums	-	63	3	24	168	258
Uzkrātā nolietojuma tīrās pārmaiņas	-1 694	-348	-199	-78	-94	-2 413
2011. gada 31. decembrī						
Izmaksas	38 566	6 698	4 570	1 211	5 356	56 401
Uzkrātais nolietojums	-12 735	-5 226	-2 687	-821	-4 257	-25 726
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	25 831	1 472	1 883	390	1 099	30 675
2012. gadā						
Pieaugums	2 872	552	25	-	476	3 925
Pārklasifikācija	-8	-	-	-	-27	-35
Atsavinātie un norakstītie pamatlīdzekļi	-1	-455	-12	-38	-38	-544
Izmaksu tīrās pārmaiņas	2 863	97	13	-38	411	3 346
Nolietojums	-1 715	-320	-240	-43	-281	-2 599
Atsavināto un norakstīto pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums	1	452	12	38	38	541
Uzkrātā nolietojuma tīrās pārmaiņas	-1 714	132	-228	-5	-243	-2 058
2012. gada 31. decembrī						
Izmaksas	41 429	6 795	4 583	1 173	5 767	59 747
Uzkrātais nolietojums	-14 449	-5 094	-2 915	-826	-4 500	-27 784
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	26 980	1 701	1 668	347	1 267	31 963

Latvijas Bankas īpašumā un valdījumā esošās zemes kopējā kadastrālā vērtība 2012. gada beigās bija 1 771 tūkst. latu (2011. gada beigās – 1 811 tūkst. latu; pārmaiņas saistītas ar zemes kadastrālās vērtības maiņu). Latvijas Bankas bilancē zeme uzrādīta sākotnējo izmaksu vērtībā (2012. gada un 2011. gada beigās – 1 669 tūkst. latu).

Latvijas Bankas līgumsaistības par pamatlīdzekļu iegādi 2012. gada beigās bija 165 tūkst. latu (2011. gada beigās – 3 338 tūkst. latu), un to samazinājums galvenokārt saistīts ar ēkas K. Valdemāra ielā 1B, Rīgā, rekonstrukcijas pabeigšanu.

13. NOMA

Latvijas Bankas iznomātie aktīvi ietver telpas, zemi un iekārtas, kas Latvijas Bankas bilancē uzrādītas pamatlīdzekļu sastāvā. Aktīvu nomas līgumi, kuros Latvijas Banka ir iznomātājs, ir operatīvās nomas līgumi. Nomās maksājumus, izņemot tos, kuri tieši pārskaitīti valsts budžetā, atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā proporcionāli attiecīgā līguma darbības laikam. Iznomāto aktīvu nolietojums aprēķināts saskaņā ar 2.17. skaidrojumā aprakstītajiem principiem un atzīts peļņas un zaudējumu aprēķinā.

Iznomāto aktīvu uzskaites vērtība 2012. gada un 2011. gada beigās bija šāda.

(tūkst. latu)

2011. gada 31. decembrī	
Izmaksas	1 146
Uzkrātais nolietojums	-538
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	608
2012. gada 31. decembrī	
Izmaksas	1 163
Uzkrātais nolietojums	-580
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	583

14. PĀRĒJIE VIETĒJIE AKTĪVI

(tūkst. latu)

	2012	2011
Nemateriālie aktīvi	405	440
Nākamo periodu izdevumi	161	108
Ar rezidentiem noslēgtie valūtas maiņas tagadnes līgumi	73	-
Citi pārējie vietējie aktīvi	255	460
Kopā	894	1 008

15. NEMATERIĀLIE AKTĪVI

(tūkst. latu)

2010. gada 31. decembrī	
Izmaksas	3 878
Uzkrātā amortizācija	-3 253
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	625
2011. gadā	
Pieaugums	92
Izmaksu tīrās pārmaiņas	92
Amortizācija	-277
Uzkrātās amortizācijas tīrās pārmaiņas	-277
2011. gada 31. decembrī	
Izmaksas	3 970
Uzkrātā amortizācija	-3 530
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	440
2012. gadā	
Pieaugums	218
Klasifikācijas maiņa	35
Izmaksu tīrās pārmaiņas	253
Amortizācija	-288
Uzkrātās amortizācijas tīrās pārmaiņas	-288
2012. gada 31. decembrī	
Izmaksas	4 223
Uzkrātā amortizācija	-3 818
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	405

16. ĀRVALSTU KONVERTĒJAMĀS VALŪTAS

2012. gada beigās saistības ārvalstu konvertējamās valūtās galvenokārt veidoja Latvijas Bankas darījumu ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem nodrošināšanai saņemtās naudas līdzekļu ķīlas, kā arī līdzekļi EK kontā norēķiniem eiro. EK konts tiek izmantots ES valstu budžeta līdzekļu pārdalei (sk. arī 17. skaidrojumu).

(tūkst. latu)

	2012	2011
Saņemtās naudas līdzekļu ķīlas	15 279	3 580
EK pieprasījuma noguldījumi	1 488	5 681
Pārējās saistības	2 008	299
Kopā	18 775	9 560

17. CITU STARPTAUTISKO INSTITŪCIJU NOGULDĪJUMI LATOS

Citu starptautisko institūciju noguldījumus latos galvenokārt veido līdzekļi EK kontā norēķiniem latos, kas tiek izmantots Latvijas valdības maksājumu veikšanai ES budžetā (sk. arī 16. skaidrojumu).

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
EK pieprasījuma noguldījumi	2 965	18 024
Pārējie noguldījumi	376	247
Kopā	3 341	18 271

18. PĀRĒJĀS ĀRZEMJU SAISTĪBAS

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Ar nerezidentiem noslēgtie atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi	1 977	43 210
Veicamie maksājumi	607	–
Uzkrātie izdevumi	309	272
Citas pārējās ārzemju saistības	34	34
Kopā	2 927	43 516

19. LATI APGROZĪBĀ

2012. gada beigās apgrozībā bija banknotes ar kopējo nominālvērtību 1 160 654 tūkst. latu un monētas ar kopējo nominālvērtību 73 493 tūkst. latu (2011. gada beigās – attiecīgi 1 093 313 tūkst. latu un 66 870 tūkst. latu).

Emitēto 999. raudzes 100 latu zelta apgrozības monētu un jubilejas un piemiņas monētu kopējā nominālvērtība 2012. gada beigās bija attiecīgi 1 989 tūkst. latu un 1 613 tūkst. latu (2011. gada beigās – attiecīgi 1 989 tūkst. latu un 1 556 tūkst. latu). Šīs apgrozībā esošās monētas nav ietvertas bilances postenī "Lati apgrozībā" (sk. arī 2.21. un 2.22. skaidrojumā aprakstītos principus).

20. KREDĪTIESTĀŽU NOGULDĪJUMI

Kredītiestāžu noguldījumi ietver iekšzemes kredītiestāžu Latvijas Bankā atvērto norēķinu kontu atlikumus, kā arī no tām pieņemtos noguldījumus uz nakti un uz septiņām dienām (noguldījumu iespēja). Minētās kredītiestādes nogulda līdzekļus Latvijas Bankā tās noteikto obligāto rezervju prasību izpildes nodrošināšanai, kā arī starpbanku un klientu maksājumu un ar Latvijas Bankas monetārās politikas instrumentu izmantošanu saistīto norēķinu veikšanai. Latvijas Bankas noteiktā noguldījumu iespējas uz nakti un uz septiņām dienām procentu likme 2012. gada beigās bija attiecīgi 0.05% un 0.075% (noguldījumu iespējas uz nakti un uz septiņām dienām procentu likme 2011. gada beigās bija attiecīgi 0.25% un 0.375%).

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Norēķinu kontu atlikumi latos	857 728	824 840
Norēķinu kontu atlikumi eiro	567 191	143 680
Noguldījumu iespēja uz nakti latos	11 930	2 220
Noguldījumu iespēja uz septiņām dienām latos	251 500	227 000
Kopā	1 688 349	1 197 740

21. VALDĪBAS NOGULDĪJUMI

Valdības noguldījumi ietver Latvijas Bankas pieņemtus Valsts kases pieprasījuma noguldījumus un termiņnoguldījumus, Latvijas Bankai veicot Latvijas valdības finanšu aģenta funkcijas.

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Pieprasījuma noguldījumi latos	441 218	235 441
Pieprasījuma noguldījumi ārvalstu valūtās	319 934	242 523
Termiņnoguldījumi ārvalstu valūtās	–	259 124
Kopā	761 152	737 088

22. CITU FINANŠU INSTITŪCIJU NOGULDĪJUMI

Citu finanšu institūciju noguldījumi galvenokārt ietver FKTK un tās pārvaldībā esošo Noguldījumu garantijas fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļus 9 080 tūkst. latu apjomā (2011. gada beigās – 41 027 tūkst. latu).

23. PĀRĒJĀS VIETĒJĀS SAISTĪBAS

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Uzkrātie izdevumi un tamlīdzīgas saistības	1 669	1 571
Nodokļu saistības	96	69
Uzkrātie procentu izdevumi	9	63
Citas pārējās vietējās saistības	416	262
Kopā	2 190	1 965

24. NODOKĻI

	(tūkst. latu)						
	IIN	VSAOI (darba devējs)	VSAOI (darba ņēmējs)	NĪN	PVN	Pārējie nodokļi un nodevas	Kopā
Saistības 2010. gada 31. decembrī	0	0	0	0	80	0	80
2011. gadā							
Aprēķināts	2 044	2 373	1 086	92	427	1	6 023
Atlikto saistību pieaugums	0	5	0	0	0	0	5
Samaksāts	–2 044	–2 378	–1 086	–92	–438	–1	–6 039
Saistības 2011. gada 31. decembrī	0	0	0	0	69	0	69
2012. gadā							
Aprēķināts	2 074	2 430	1 097	89	505	1	6 196
Atlikto saistību samazinājums	0	–27	0	0	0	0	–27
Samaksāts	–2 074	–2 403	–1 097	–89	–478	–1	–6 142
Saistības 2012. gada 31. decembrī	0	0	0	0	96	0	96

Papildus šajā skaidrojumā uzrādītajiem nodokļu maksājumiem Latvijas Banka valsts ieņēmumos ieskaita pārskata gadā gūtās peļņas daļu 65% apmērā, t.sk. maksājumu par valsts kapitāla izmantošanu (2012. gadā – 20 818 tūkst. latu; 2011. gadā – 15 440 tūkst. latu; sk. arī 25. un 44. skaidrojumu). Latvijas Banka nav uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāja.

25. KAPITĀLS UN REZERVES

(tūkst. latu)

	Pamatkapitāls	Rezerves kapitāls	Pārvērtēšanas kants	Pārskata gada peļņa	Kapitāls un rezerves
2010. gada 31. decembrī	25 000	140 273	107 613	23 754	296 640
2011. gadā					
Tirās pārmaiņas pārvērtēšanas, realizēšanas un norakstīšanas rezultātā	x	x	13 934	x	13 934
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	x	x	x	-15 440	-15 440
Rezerves kapitālā ieskaitītā peļņas daļa	x	8 314	x	-8 314	0
Pārskata perioda peļņa	x	x	x	32 028	32 028
2011. gada 31. decembrī	25 000	148 587	121 547	32 028	327 162
2012. gadā					
Tirās pārmaiņas pārvērtēšanas, realizēšanas un norakstīšanas rezultātā	x	x	21 698	x	21 698
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	x	x	x	-20 818	-20 818
Rezerves kapitālā ieskaitītā peļņas daļa	x	11 210	x	-11 210	0
Pārskata perioda peļņa	x	x	x	33 961	33 961
2012. gada 31. decembrī	25 000	159 797	143 245	33 961	362 003

Latvijas Bankas kapitālu veido pamatkapitāls, rezerves kapitāls un bilances postenis "Pārvērtēšanas kants", kā arī nesadalītā pārskata gada peļņa. Latvijas Banka ar saviem lēmumiem neietekmē pamatkapitāla un rezerves kapitāla veidošanas, kā arī peļņas sadales kārtību, jo tā noteikta likumā "Par Latvijas Banku". Bilances postenis "Pārvērtēšanas kants" ietver finanšu instrumentu un zelta pozitīvo pārvērtēšanas rezultātu. Grāmatvedības politika, kas saskaņota ar tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatu sniegšanu ECBS noteiktajiem grāmatvedības pamatprincipiem un aprakstīta 2. skaidrojumā, nosaka, ka tikai pēc finanšu instrumenta atsavināšanas vai norēķinu veikšanas realizētie guvumi tiek atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, bet nerealizētie guvumi – bilances postenī "Pārvērtēšanas kants", jo tas veicina kapitāla saglabāšanu finanšu instrumentu cenu, procentu likmju un valūtas kursu pārmaiņu apstākļos.

Normatīvie akti nenosaka kapitāla pietiekamības prasības centrālajai bankai, tomēr Latvijas Bankas kapitāla apjomam jābūt atbilstošam, lai veicinātu uzticēšanos Latvijas Bankas īstenotajai monetārajai politikai un nodrošinātu Latvijas Bankas darbību un finansiālo neatkarību, īstenojot likumā "Par Latvijas Banku" noteiktos uzdevumus. Latvijas Banka neierobežo ar vietējiem finanšu aktīviem saistīto procentu likmju risku, lai nenonāktu pretrunā ar tās īstenoto monetāro politiku. Monetārās politikas īstenošana, kā arī pakļautība citiem finanšu un darbības riskiem var negatīvi ietekmēt Latvijas Bankas ienākumus vai radīt zaudējumus, kas sedzami no Latvijas Bankas kapitāla un rezervēm.

Latvijas Bankas pamatkapitālu veido valsts piešķirtie līdzekļi un Latvijas Bankas peļņas atskaitījumi. Latvijas Bankas pamatkapitāls sasniedzis likumā "Par Latvijas Banku" noteikto apjomu (25 milj. latu).

Likums "Par Latvijas Banku" nosaka, ka Latvijas Banka valsts ieņēmumos ieskaita pārskata gadā gūtās peļņas daļu, kas aprēķināta, piemērojot likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" rezidentiem noteikto nodokļa likmi, un veic maksājumu par valsts kapitāla izmantošanu 50% apmērā no pārskata gadā gūtās peļņas. 2012. gada un 2011. gada beigās spēkā esošā Latvijas rezidentiem noteiktā uzņēmumu ienākuma nodokļa likme bija 15%. Tādējādi valsts ieņēmumos 15 dienu laikā pēc tam, kad Latvijas Bankas padome apstiprinājusi 2012. gada pārskatu, ieskaitāmi 65% no Latvijas Bankas pārskata gadā gūtās peļņas. 2013. gadā Latvijas Banka no 2012. gadā gūtās peļņas valsts ieņēmumos ieskaitīs 22 075 tūkst. latu.

Pēc minēto atskaitījumu veikšanas saskaņā ar likumu "Par Latvijas Banku" Latvijas Bankas peļņas atlikums ieskaitāms rezerves kapitālā. Rezerves kapitāls izveidots iespējamo zaudējumu segšanai.

Bilances posteņa "Pārvērtēšanas konts" pārmaiņas 2012. un 2011. gadā bija šādas.

(tūkst. latu)

	2012	Norak- stīšana	Pārvēr- tēšana	Reali- zēšana	2011	Norak- stīšana	Pārvēr- tēšana	Reali- zēšana	2010
Sākotnējais pārvērtēšanas konts	24 018	x	x	–	24 018	x	x	–75	24 093
Atliktais ārvalstu valūtas un zelta pārvērtēšanas rezultāts	24 018	x	x	–	24 018	x	x	–	24 018
Atliktais parāda vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāts	–	x	x	–	–	x	x	–75	75
Pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve	18 228	–	995	–	17 233	–	17 233	–	–
Ārvalstu valūtas un zelta pārvērtēšanas rezultāts	55 793	103	6 253	–145	49 582	1 651	6 068	–13 761	55 624
Biržā netirgoto procentu likmju mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezultāts	–	–	–	–25	25	–	25	–	–
Parāda vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāts	45 206	1 482	27 567	–14 532	30 689	14 905	4 545	–16 657	27 896
Kopā	143 245	1 585	34 815	–14 702	121 547	16 556	27 871	–30 493	107 613

Sākotnējais pārvērtēšanas konts izveidots, ieskaitot tajā pirms grāmatvedības politikas maiņas 2007. gada 1. janvārī uzkrāto pārvērtēšanas rezultātu; savukārt pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve izveidota, lai uzskaitītu SNB akciju pārvērtēšanas rezultātu.

26. ATVASINĀTIE FINANŠU INSTRUMENTI UN VALŪTAS MAIŅAS TAGADNES LĪGUMI

Lai pārvaldītu ar ārvalstu rezervēm saistīto procentu likmju risku un valūtas risku, Latvijas Banka veic darījumus ar biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes un tagadnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem un biržā tirgotajiem procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumiem. Īstenojot monetāro politiku, Latvijas Banka veic arī valūtas maiņas tagadnes un valūtas mijmaiņas darījumus.

(tūkst. latu)

	Līgumvērtība vai nosacītā vērtība		Uzskaites vērtība			
	2012	2011	Aktīvi		Saistības	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Ar nerezidentiem noslēgtie atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi						
Valūtas maiņas nākotnes līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi	2 462 085	1 775 002	36 805	12 211	1 660	43 026
Valūtas maiņas tagadnes līgumi	66 645	114 643	38	347	196	37
Vērtspapīru nākotnes darījumi	249 195	152 949	158	560	121	147
Procentu likmju mijmaiņas līgumi	–	870	–	25	–	–
Kopā	x	x	37 001	13 143	1 977	43 210
Ar rezidentiem noslēgtie valūtas maiņas tagadnes līgumi						
Valūtas maiņas tagadnes līgumi	22 229	–	73	–	–	–
Kopā	x	x	73	–	–	–

(turpinājums)

(tūkst. latu)

Ar nerezidentiem noslēgtie atvasinātie biržā
tirgotie līgumi

Procentu likmju nākotnes līgumi	957 105	1 189 194	x	x	x	x
Valūtas maiņas nākotnes līgumi	154 718	151 365	x	x	x	x

Atvasināto biržā netirgoto līgumu un valūtas maiņas tagadnes līgumu uzskaites vērtība bilancē uzrādīta attiecīgajos pārējo aktīvu vai pārējo saistību posteņos (sk. arī 11., 14. un 18. skaidrojumu). Tā kā par atvasināto biržā tirgto līgumu patiesās vērtības pārmaiņām veikts norēķins, tās uzrādītas kā pieprasījuma noguldījumi bilances aktīvu postenī "Ārvalstu konvertējamās valūtas".

2012. gada un 2011. gada beigās Latvijas Bankas noslēgto biržā netirgoto līgumu, kuri nav novērtēti patiesajā vērtībā, uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no šo līgumu patiesās vērtības. To uzskaites vērtības un tīrās patiesās vērtības salīdzinājums 2012. gada un 2011. gada beigās bija šāds.

(tūkst. latu)

	Tīrā patiesā vērtība		Tīrā uzskaites vērtība		Starpība	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Ar nerezidentiem noslēgtie atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi						
Valūtas maiņas nākotnes līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi	34 899	-31 290	35 145	-30 815	-246	-475
Valūtas maiņas tagadnes līgumi	-158	311	-158	310	-	1
Kopā	34 741	-30 979	34 987	-30 505	-246	-474
Ar rezidentiem noslēgtie valūtas maiņas tagadnes līgumi						
Valūtas maiņas tagadnes līgumi	73	-	73	-	-	-
Kopā	73	-	73	-	-	-

NOZĪMĪGĀKIE RISKI UN TO PĀRVALDĪŠANAS PRINCIPI

27. RISKU PĀRVALDĪŠANA

Galvenie ar Latvijas Bankas darbību saistītie riski ir finanšu riski un darbības riski. Tāpēc Latvijas Bankas valde izveidojusi Latvijas Bankas padomes noteiktajiem pamatprincipiem un vadlīnijām atbilstošu risku pārvaldības sistēmu, kas nepārtraukti tiek pilnveidota, ievērojot finanšu tirgus attīstību un pārmaiņas Latvijas Bankas darbībā. Latvijas Bankas finanšu risku un darbības risku pārvaldīšanu pārbauda Iekšējā audita pārvalde. Minēto risku pārvaldīšanu pārrauga Latvijas Bankas drošības uzraudzības komisija, Latvijas Bankas revīzijas komiteja un Latvijas Bankas budžeta komisija, kurās darbojas Latvijas Bankas padomes locekļi.

27.1. Finanšu riski

Nozīmīgākie finanšu riski, kam ikdienā pakļauta Latvijas Banka, ir tirgus risks (cenas, procentu likmju un valūtas risks), kredītrisks un likviditātes risks.

Latvijas Banka ar tās ārvalstu rezervēm saistītos finanšu riskus pārvalda saskaņā ar vadlīnijām. Vadlīnijās noteiktās ieguldījumu politikas galvenie principi izklāstīti 4. skaidrojumā. Ārvalstu rezerves tiek pārvaldītas, tās sagrupējot dažādos ieguldījumu portfeļos. Katram ieguldījumu portfeļa veidam vadlīnijās noteikti neitrālā portfeļa parametri, kas raksturo attiecīgā ieguldījumu portfeļa finanšu risku pieņemamo lielumu (līmeni) un ienesīguma mērķi. Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa katru darbadienu kontrolē ārvalstu rezervju atbilstību vadlīnijās noteiktajām prasībām.

2012. gadā mainīti daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītā portfeļa neitrālā portfeļa parametri, lai palielinātu neitrālā portfeļa diversifikāciju un samazinātu kredītrisku.

Ārvalstu rezervju, t.sk. ar tām saistīto finanšu risku, pārvaldīšanai izveidotā Latvijas Bankas investīciju komiteja vadlīniju ietvaros izstrādā ieguldījumu pārvaldīšanas stratēģiju, apstiprina ieguldījumu veikšanas

taktiku un nosaka detalizētākus finanšu risku limitus, kā arī pārtrauga ārējo rezervju pārvaldītāju darbību. Latvijas Bankas investīciju komiteja reizi ceturksnī pārskata ieguldījumu stratēģiju, bet reizi nedēļā saņem un izvērtē ārvalstu rezervju ieguldījumu portfeļu vadītāju ziņojumus par notikumiem finanšu tirgos un viņu sagatavotās finanšu tirgus attīstības prognozes, finanšu risku vadītāju ziņojumus, kā arī apstiprina ārvalstu rezervju pārvaldīšanas taktiku nākamajai nedēļai. Reizi divos mēnešos Tirgus operāciju pārvalde informē Latvijas Bankas padomi par ārvalstu rezervju pārvaldīšanas rezultātiem.

27.1.1. Tirgus risks

Tirgus risks raksturo iespēju ciest zaudējumus finanšu tirgus faktoru (piemēram, procentu likmju vai valūtas kursu) nelabvēlīgu pārmaiņu dēļ.

Procentu likmju risku Latvijas Bankai galvenokārt rada ieguldījumi procentu likmju maiņai pakļautos ārvalstu parāda vērtspapīros un atvasinātajos procentu likmju finanšu instrumentos, kas izmantoti ārvalstu rezervju pārvaldīšanas ietvaros. Latvijas Banka pārvalda procentu likmju risku, izmantojot katram ieguldījumam portfelim atsevišķi noteikt modificētā procentu riska indeksa (*modified duration*) limitu.

Latvijas Bankas pakļautību valūtas riskam nosaka tās ārvalstu rezervju struktūra, ko nevar izveidot atbilstoši Latvijas Bankas saistību parametriem. Latvijas Banka pārvalda valūtas risku, nosakot atklāto valūtas pozīciju limitus un izmantojot sekošanas novirzi (*tracking error*). Sekošanas novirzi aprēķina kā ieguldījumu portfeļa un attiecīgā neitrālā portfeļa gaidāmo gada ienesīgumu starpības standartnovirzi. Ārvalstu rezervju, kas iekļautas daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos un ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos (sk. 4. skaidrojumu), kopējais tirgus risks un kredītrisks tiek ierobežots, nosakot maksimāli pieļaujamo sekošanas novirzi. Sekošanas novirze 2012. un 2011. gadā atspoguļota 30. skaidrojumā.

Ieguldījumu portfeļu, izņemot piesaistīto rezervju portfeļus, neitrālā portfeļa valūta ir eiro. Piesaistīto rezervju portfeļiem neitrālo valūtas struktūru veido atbilstoši attiecīgo saistību parametriem. Novirzes no neitrālās valūtas struktūras rada atklāto valūtas pozīciju. Lai panāktu atklāto valūtas pozīciju atbilstību limitiem, Latvijas Banka ierobežo valūtas risku, izmantojot biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus un biržā tirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus.

Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa katru darbadienu kontrolē ieguldījumu portfeļu modificētā procentu likmju riska indeksa un atklāto valūtas pozīciju atbilstību vadlīnijām un attiecīgajiem Latvijas Bankas investīciju komitejas lēmumiem.

Latvijas Banka neierobežo ar vietējiem finanšu aktīviem saistīto procentu likmju risku, lai nonāktu pretrunā ar tās īstenoto monetāro politiku.

Latvijas Bankas pakļautība tirgus riskam (stāvoklis 2012. gada un 2011. gada beigās) atspoguļota 28.–30. skaidrojumā.

27.1.2. Kredītrisks

Kredītrisks raksturo iespēju ciest zaudējumus darījuma partnera saistību neizpildes dēļ. Latvijas Bankai kredītrisks galvenokārt rodas, veicot ieguldījumus ārvalstu finanšu instrumentos, kā arī izsniedzot īstermiņa kredītus iekšzemes kredītiestādēm.

Latvijas Banka ierobežo ar ieguldījumiem ārvalstu finanšu instrumentos saistīto kredītrisku, vadlīnijās nosakot limitus ieguldījumiem ar dažādu kredīt kvalitāti. Kredīt kvalitāte tiek noteikta, pamatojoties uz starptautisko kredītreitingu aģentūru *Fitch Ratings*, *Moody's Investors Service* un *Standard & Poor's* noteiktajiem kredītreitingiem. Ieguldījumus atļauts veikt OECD valstīs reģistrētajos noteiktas kredīt kvalitātes finanšu instrumentos. Ierobežojumi noteikti arī maksimālajam ieguldījumu apjomam vienas grupas finanšu instrumentos, kā arī ar vienu partneri noslēgto un viena emitenta emitēto finanšu instrumentu apjomam. Lai samazinātu kredītrisku attiecībā uz biržā netirgoto atvasināto finanšu instrumentu darījuma partneriem, Latvijas Banka slēdz ar tiem Starptautiskās Mijmaiņas darījumu un atvasināto finanšu instrumentu asociācijas (*International Swaps and Derivatives Association, Inc.*; ISDA) standartizētus līgumus (*ISDA Master Agreement*) un to pielikumus par finanšu nodrošinājumu (*Credit Support Annex*). Lai kontrolētu ar Latvijas Bankas ārzemju operācijām saistīto kredītrisku, Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa katru darbadienu uzrauga esošā kredītriska atbilstību vadlīnijām.

Iekšzemes kredītiestādēm izsniegtie īstermiņa kredīti nodrošināti ar Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīriem (tālāk tekstā – valdības vērtspapīri) un privātā sektora parāda vērtspapīriem atbilstoši Latvijas Bankas padomes noteiktajām prasībām. Tirgus operāciju pārvalde regulāri kontrolē šo vērtspapīru emitentu kredītreitingu atbilstību Latvijas Bankas padomes noteiktajām prasībām, kā arī attiecīgo kredītu nodrošinājuma pietiekamību.

Latvijas Bankas pakļautība kredītriskam (stāvoklis 2012. gada un 2011. gada beigās) atspoguļota 32.–34. skaidrojumā.

27.1.3. Likviditātes risks

Likviditātes risks raksturo iespēju, ka saistības netiks izpildītas laikus. Latvijas Bankai likviditātes risks galvenokārt rodas tāpēc, ka nepieciešams nodrošināt ārvalstu valūtas līdzekļus ārvalstu valūtas pārdošanas

darījumiem ar kredītiestādēm, kā arī Latvijas valdības un citu institūciju noguldījumu atmaksai. Latvijas Banka pārvalda likviditātes risku, ārvalstu rezerves ieguldot likvīdos starptautisko institūciju, ārvalstu valdību un korporatīvā sektora emitētajos parāda vērtspapīros, īstermiņa noguldījumos ārvalstu finanšu institūcijās un citos finanšu instrumentos. Ieguldījumi tiek veikti tā, lai nodrošinātu Latvijas Bankas saistību savlaicīgu izpildi. Latvijas Bankas naudas un tās ekvivalentu struktūra atspoguļota 43. skaidrojumā. Latvijas Bankas aktīvu un saistību likviditātes struktūra 2012. gada un 2011. gada beigās atspoguļota 31. skaidrojumā.

Latvijas Banka pārvalda likviditātes risku, arī nosakot ierobežojumus maksimālajam ieguldījumu apjomam vienas grupas finanšu instrumentos, kā arī viena emitenta emitēto finanšu instrumentu apjomam.

27.2. Darbības riski

Darbības riski raksturo iespēju ciest finansiālus un nefinansiālus zaudējumus nepiemērota vai kļūdaina darbības procesa, personu rīcības, informācijas vai inženier tehniskas sistēmas darbības vai ārēju apstākļu ietekmes dēļ.

Latvijas Bankas darbības risku pārvaldīšanas pamatprincipus nosaka Latvijas Bankas padome. Latvijas Bankas darbības risku pārvaldīšanu īsteno Latvijas Bankas valde, kas izveidojusi Latvijas Bankas darbības risku vadības komiteju, kura ikdienā nodrošina darbības risku pārvaldīšanas procesa ietvaros veicamo pasākumu koordināciju un sniedz atbalstu Latvijas Bankas valdei darbības risku pārvaldīšanas jomā. Komiteju vada Latvijas Bankas valdes loceklis, un tajā iekļauts Latvijas Bankas darbības risku vadītājs, darbības nepārtrauktības vadītājs, informācijas drošības vadītājs, informācijas sistēmu drošības vadītājs un Aizsardzības pārvaldes vadītājs.

2012. gadā pilnveidota Latvijas Bankas darbības risku pārvaldīšanas kārtība, vairāk akcentējot riska pārskatīšanu pēc notikuma (incidenta, audita ieteikuma, pārmaiņām iekšējā vai ārējā vidē u.c.) un paredzot riska pārskatīšanu ne retāk kā reizi četros gados. Attīstot Latvijas Bankas darbības risku reģistru, pilnveidota informācijas par risku reģistrēšana un paplašināta tās pieejamība visiem reģistrētajiem lietotājiem.

Lai nodrošinātu informācijas konfidencialitāti, autorizētu pieejamību un integritāti, Latvijas Bankas informācijas sistēmām atkarībā no to svarīguma noteikts klasifikācijas līmenis un Latvijas Bankas informācijas sistēmu īpašnieki sadarbībā ar Informācijas sistēmu pārvaldi noteikuši informācijas sistēmas lietošanas nosacījumus un piekļuves tiesības, kā arī nodrošina attiecīgās informācijas sistēmas risku analīzes veikšanu, ko koordinē Latvijas Bankas informācijas sistēmu drošības vadītājs, kurš arī pārrauga risku analīzē noteikto risku ierobežošanas pasākumu īstenošanu. Informācijas sistēmu pārvaldes vadītājs nodrošina Latvijas Bankas informācijas sistēmu infrastruktūras funkcionalitātes un veiktspējas atbilstību informācijas sistēmām izvirzītajām prasībām un tās drošu un nepārtrauktu darbību. Latvijas Bankā regulāri tiek analizēti informācijas sistēmu drošības apdraudējumi un pilnveidoti aizsardzības pasākumi un rīki.

Latvijas Bankas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanu organizē un veic saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas politiku", ievērojot starptautiski atzītus standartus un ECB rekomendācijas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas jomā. Latvijas Bankā tiek nodrošināta regulāra darbinieku izglītošana informācijas un informācijas sistēmu drošības, risku pārvaldīšanas un darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas jomā.

Darbības risku ierobežošanas pasākumu ietvaros Latvijas Banka ir apdrošināta pret noteiktu darbības risku iespējamām sekām.

2012. gadā Latvijas Banka netika pakļauta apdraudējumiem, kuri būtiski ietekmētu vai traucētu tās darbību.

28. VALŪTU STRUKTŪRA¹

(tūkst. latu)

	LVL	EUR	USD	JPY	Zelts	Pārējie	Kopā
2012. gada 31. decembrī							
Aktīvi							
Ārzemju aktīvi	37 735	1 935 478	1 315 386	263 702	218 750	282 427	4 053 478
Vietējie aktīvi	32 829	28	–	–	–	–	32 857
KOPĀ AKTĪVI	70 564	1 935 506	1 315 386	263 702	218 750	282 427	4 086 335
Saistības							
Ārzemju saistības	7 144	14 270	5 986	44	–	236	27 680
Lati apgrozībā	1 234 147	–	–	–	–	–	1 234 147
Vietējās saistības	1 575 364	801 144	61 489	8 197	–	16 311	2 462 505
KOPĀ SAISTĪBAS	2 816 655	815 414	67 475	8 241	–	16 547	3 724 332
Bilances tīrā pozīcija	–2 746 091	1 120 092	1 247 911	255 461	218 750	265 880	362 003
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu tīrā pozīcija							
	–	2 004 323	–1 234 596	–254 185	–219 009	–261 436	35 097
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–2 746 091	3 124 415	13 315	1 276	–259	4 444	397 100
Bilances un ārpusbilances tīrās pozīcijas struktūra (%)	x	99.5	0.4	0	0	0.1	100.0
Neitrālā valūtas struktūra (%)	x	100.0	0	0	0	0	100.0
2011. gada 31. decembrī							
KOPĀ AKTĪVI	44 960	1 851 528	1 176 038	238 913	210 066	17 720	3 539 225
KOPĀ SAISTĪBAS	2 556 172	596 849	39 585	8 164	–	11 293	3 212 063
Bilances tīrā pozīcija	–2 511 212	1 254 679	1 136 453	230 749	210 066	6 427	327 162
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu tīrā pozīcija							
	–	1 542 642	–1 131 368	–227 796	–210 314	–3 231	–30 067
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–2 511 212	2 797 321	5 085	2 953	–248	3 196	297 095
Bilances un ārpusbilances tīrās pozīcijas struktūra (%)	x	99.6	0.2	0.1	0	0.1	100.0
Neitrālā valūtas struktūra (%)	x	100.0	0	0	0	0	100.0

¹ SDR denominētie aktīvi un saistības, kas pakļautas ar SDR saistītam valūtas riskam, tai skaitā saistības pret SVF, uzrādītas atbilstoši SDR valūtu groza struktūrai.

29. PROCENTU LIKMJU MAIŅAS TERMIŅŠ

Tabulā atspoguļoti Latvijas Bankas aktīvu, saistību un ārpusbilances posteņi, kas pakļauti procentu likmju pārmaiņām. Tajā iekļautie posteņi uzrādīti to uzskaites vērtībā, izņemot ārpusbilances posteņos iekļautos biržā tirgotos procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumus un vērtspapīru nākotnes darījumus, kas uzrādīti to nosacītajā vērtībā. Tabulā iekļautie posteņi klasificēti pēc pārskata gada 31. decembrim tuvākā – procentu likmju maiņas vai atlikušā līguma termiņa – datuma.

(tūkst. latu)

	Līdz 3 mēn.	3–6 mēn.	6–12 mēn.	1–3 gadi	Ilgāk par 3 gadiem	Kopā
2012. gada 31. decembrī						
Ārzemju aktīvi						
Speciālās aizņēmuma tiesības	83 367	–	–	–	–	83 367
Ārvalstu konvertējamās valūtas	1 548 759	80 324	108 887	1 268 329	662 429	3 668 728
Kopā procentu likmju maiņai pakļautie aktīvi	1 632 126	80 324	108 887	1 268 329	662 429	3 752 095
Ārzemju saistības						
Ārvalstu konvertējamās valūtas	15 280	–	–	–	–	15 280
Vietējās saistības						
Kredītiestāžu noguldījumi	1 120 326	–	–	–	–	1 120 326
Valdības noguldījumi	631 136	–	–	–	–	631 136
Citu finanšu institūciju noguldījumi	2 396	–	–	–	–	2 396
Pārējās vietējās saistības	2	–	–	–	–	2
Kopā procentu likmju maiņai pakļautās saistības	1 769 140	–	–	–	–	1 769 140
Bilances tīrā pozīcija	–137 014	80 324	108 887	1 268 329	662 429	1 982 955
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu prasības	3 080 862	–	–	692 492	173 291	3 946 645
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu saistības	3 571 031	398	–	4 909	335 210	3 911 548
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–627 183	79 926	108 887	1 955 912	500 510	2 018 052
2011. gada 31. decembrī						
Kopā procentu likmju maiņai pakļautie aktīvi	1 351 339	12 221	84 090	1 089 024	710 297	3 246 971
Kopā procentu likmju maiņai pakļautās saistības	1 730 258	–	–	–	–	1 730 258
Bilances tīrā pozīcija	–378 919	12 221	84 090	1 089 024	710 297	1 516 713
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu prasības	2 637 476	1 088	3 264	566 165	146 078	3 354 071
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu saistības	2 753 163	865	3 264	376 752	250 094	3 384 138
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–494 606	12 444	84 090	1 278 437	606 281	1 486 646

30. SEKOŠANAS NOVIRZE

Ārvalstu rezervju, kas iekļautas daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos un ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos, pakļautību kopējam tirgus riskam un kredītriskam raksturo sekošanas novirze, ko mēra kā ieguldījumu portfeļa un attiecīgā neitrālā portfeļa gaidāmās gada ienesīgumu starpības standartnovirzi (sk. arī 27.1. skaidrojumā aprakstītos risku pārvaldīšanas principus).

2012. un 2011. gada beigās daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītajiem portfeļiem realizētā (*ex post*) sekošanas novirze bija attiecīgi 27 bāzes punkti un 54 bāzes punkti un ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītajiem portfeļiem – attiecīgi 69 bāzes punkti un 84 bāzes punkti.

Paredzamā (*ex ante*) sekošanas novirze gada laikā bija šādos bāzes punktu intervālos.

	Uzskaites vērtība (gada beigās; tūkst. latu)	Paredzamā sekošanas novirze (darbadienu skaits)			
		10–39	40–69	70–99	100–110
2012. gadā					
Daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	2 703 967	2	242	8	–
Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	181 438	–	13	212	27
2011. gadā					
Daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	2 388 804	–	253	–	–
Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	175 883	–	171	76	6

31. LIKVIDITĀTES STRUKTŪRA

(tūkst. latu)

	2012			2011		
	Līdz 3 mēn.	Bez noteikta termiņa	Kopā	Līdz 3 mēn.	Bez noteikta termiņa	Kopā
Aktīvi						
Ārzemju aktīvi	4 031 772	21 706	4 053 478	3 487 257	20 285	3 507 542
Vietējie aktīvi	241	32 616	32 857	376	31 307	31 683
KOPĀ AKTĪVI	4 032 013	54 322	4 086 335	3 487 633	51 592	3 539 225
Saistības						
Ārzemju saistības	27 646	34	27 680	72 339	33	72 372
Lati apgrozībā	–	1 234 147	1 234 147	–	1 160 183	1 160 183
Vietējās saistības	2 462 505	–	2 462 505	1 979 508	–	1 979 508
KOPĀ SAISTĪBAS	2 490 151	1 234 181	3 724 332	2 051 847	1 160 216	3 212 063
Balances tīrā pozīcija	1 541 862	–1 179 859	x	1 435 786	–1 108 624	x

Likviditātes struktūrā aktīvu posteņi uzrādīti atkarībā no Latvijas Bankas spējas tos pārvērst naudā. Saistību posteņi uzrādīti pēc to gaidāmā dzēšanas termiņa.

32. AKTĪVI SEKTORU DALĪJUMĀ

	Summa (tūkst. latu)		Īpatsvars (%)	
	2012	2011	2012	2011
Ārvalstu centrālās valdības un citas valsts institūcijas	1 284 308	1 104 267	31.4	31.2
Ārvalstu vietējās valdības	31 626	51 437	0.8	1.5
Ārvalstu centrālās bankas un kredītiestādes	1 690 083	1 493 624	41.4	42.2
Citas ārvalstu finanšu institūcijas	879 987	668 356	21.5	18.9
Ārvalstu nefinanšu sabiedrības	31 372	78 127	0.8	2.2
Starptautiskās institūcijas	135 141	110 837	3.3	3.1
Neklasificēti aktīvi	33 818	32 577	0.8	0.9
Kopā	4 086 335	3 539 225	100.0	100.0

33. ĀRZEMJU AKTĪVU DALĪJUMS PĒC TO ATRAŠANĀS VAI DARĪJUMA PARTNERU REZIDENCES VIETAS

	Summa (tūkst. latu)		Īpatsvars (%)	
	2012	2011	2012	2011
Eiro zonas valstis	1 464 393	1 526 724	36.1	43.5
Pārējās ES valstis	621 690	725 868	15.3	20.7
ASV	494 259	519 974	12.2	14.8
Kanāda	275 222	103 468	6.8	3.0
Japāna	261 529	231 590	6.5	6.6
Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas	936 385	399 918	23.1	11.4
Kopā	4 053 478	3 507 542	100.0	100.0

Aktīvi, kas klasificēti pārējo valstu un starptautisko institūciju kategorijā, ietver arī prasības pret ECB, kuras atbilst TARGET2-Latvija tiešo dalībnieku norēķinu kontu atlikumiem, kas 2012. gada beigās bija 616 232 tūkst. latu (2011. gada beigās – 143 425 tūkst. latu).

34. AKTĪVI KREDĪTREITINGU DALĪJUMĀ

	Kredīt-reitings	Summa (tūkst. latu)		Īpatsvars (%)	
		2012	2011	2012	2011
ĀRZEMJU AKTĪVI					
Zelts	AAA	218 750	210 066	5.4	5.9
Speciālās aizņēmuma tiesības	AAA	83 367	79 069	2.0	2.2
Ārvalstu parāda vērtspapīri	AAA	1 255 817	838 391	30.8	23.8
	AA+	631 139	361 359	15.4	10.2
	AA	50 227	149 536	1.2	4.2
	AA-	454 599	475 843	11.1	13.5
	A+	182 817	238 576	4.5	6.8
	A	71 599	350 477	1.8	9.9
	A-	7 403	6 662	0.2	0.2
	BBB+	6 058	806	0.1	0
	BBB	956	-	0	-
	BBB-	355	373	0	0
	BB+	22 902	20 686	0.6	0.6
	Noguldījumi ārvalstu finanšu institūcijās	AAA	818 704	438 969	20.1
AA+		110 355	31 985	2.7	0.9
AA		27 092	25 867	0.7	0.7
AA-		-	45 396	-	1.3
A+		35 579	129 163	0.9	3.7
A		3 638	57 220	0.1	1.6
A-		74	-	0	-
Ārvalstu valūta kasē	AAA	13 332	13 607	0.3	0.4
	AA+	7	4	0	0
Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā	AAA	750	750	0	0
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	AAA	19 991	18 997	0.5	0.5
Atvasinātie finanšu instrumenti	AAA	1 917	560	0	0
	AA-	4 844	82	0.1	0
	A+	3 189	7 791	0.1	0.2
	A	16 847	4 609	0.4	0.1
	A-	7 670	101	0.2	0
	BBB+	1 982	-	0	-
	BBB	552	-	0	-
Uzkrātie procentu ienākumi	Dažādi	1	59	0	0
Pārējie ārzemju aktīvi	Dažādi	965	538	0	0
VIETĒJIE AKTĪVI	Dažādi	32 857	31 683	0.8	0.9
KOPĀ		4 086 335	3 539 225	100.0	100.0

Atlikumu "BB+" reitinga grupā veidoja OECD valsts valdībai daļēji piederošas aģentūras vērtspapīri, kuri tika atsavināti 2013. gada februārī.

Latvijas Bankas ārzemju aktīvu dalījums pēc darījuma partneru kredītreitingu pamatkategorijām 2012. gada un 2011. gada beigās bija šāds.

	Kredītreitinga grupa	Summa (tūkst. latu)		Īpatsvars (%)	
		2012	2011	2012	2011
Ārzemju aktīvi	AAA	2 412 628	1 600 409	59.6	45.6
	AA	1 278 263	1 090 072	31.5	31.1
	A	328 816	794 599	8.1	22.7
	BBB	9 903	1 179	0.2	0
	BB	22 902	20 686	0.6	0.6
	Dažādi	966	597	0	0
Kopā		4 053 478	3 507 542	100.0	100.0

Tabulās atspoguļots Latvijas Bankas aktīvu dalījums gada beigās pēc darījuma partneru kredītreitingiem, pamatojoties uz *Standard & Poor's* vai līdzvērtīgu citas starptautiskās kredītreitingu aģentūras piešķirtu novērtējumu. "AAA" ir visaugstākais iespējamais ilgtermiņa kredītspējas novērtējums, kas liecina, ka darījuma partnera finansiālais stāvoklis ir izcils un tas pārliecinoši spēj izpildīt savas finanšu saistības. Novērtējums "AA" raksturo darījuma partnera ilgtermiņa kredītspēju kā ļoti labu, "A" – kā labu, "BBB" – kā viduvēju un tiek uzskatīts par zemāko investīciju līmeņa novērtējumu. Savukārt novērtējums "BB" ir zem investīciju līmeņa un raksturo darījuma partnera ilgtermiņa kredītspēju kā riskantu. Ilgtermiņa kredītspējas novērtējumiem, kas zemāki par "AAA", pievienotās atzīmes "+" un "-" norāda attiecīgā novērtējuma vietu starptautiskās kredītreitingu aģentūras novērtējuma pamatkategorijā.

PEĻNAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINA SKAIDROJUMI

35. TĪRIE PROCENTU IENĀKUMI

Latvijas Bankas tīros procentu ienākumus galvenokārt veidoja ienākumi no ārvalstu valūtas rezervju ieguldījumiem. Tīrie procentu ienākumi 2012. gadā bija par 23 677 tūkst. latu mazāki nekā 2011. gadā.

Ārzemju operāciju procentu ienākumi 2012. gadā bija par 25 710 tūkst. latu mazāki nekā 2011. gadā, savukārt ārzemju operāciju procentu izdevumi bija par 5 027 tūkst. latu lielāki. Zemāks procentu likmju līmenis 2012. gadā radīja procentu ienākumu par vērtspapīriem samazinājumu 13 234 tūkst. latu apjomā.

Savukārt ASV dolāra īstermiņa procentu likmju pārsniegums pār eiro īstermiņa procentu likmēm 2012. gadā galvenokārt noteica tīro procentu ienākumu par atvasinātajiem finanšu instrumentiem samazinājumu par 7 639 tūkst. latu un tīro procentu izdevumu par atvasinātajiem finanšu instrumentiem pieaugumu par 5 026 tūkst. latu.

Vietējo operāciju procentu ienākumi bija tikai 8 tūkst. latu (2011. gadā – 13 tūkst. latu), jo sakarā ar kredītiestāžu latu likviditātes pārpalikumu pieprasījums pēc Latvijas Bankas izsniegtajiem kredītiem bija neliels.

Vietējo operāciju procentu izdevumus galvenokārt veidoja procenti par iekšzemes kredītiestāžu un Latvijas valdības noguldījumiem. Procentu par kredītiestāžu noguldījumiem izdevumi samazinājās par 1 994 tūkst. latu, sarūkot par šiem noguldījumiem maksātajām procentu likmēm 2012. gadā, t.sk. atlīdzībai par obligāto rezervju turēšanu. 2012. gadā Latvijas valdības Latvijas Bankā noguldīto līdzekļu vidējais atlikums salīdzinājumā ar 2011. gadu būtiski nemainījās, taču saruka par noguldījumiem ārvalstu valūtas maksātās procentu likmes. Tāpēc procentu izdevumi par valdības noguldījumiem samazinājās par 4 852 tūkst. latu.

36. REALIZĒTIE FINANŠU OPERĀCIJU GUVUMI VAI ZAUDĒJUMI

Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi ietver parāda vērtspapīru atsavināšanas guvumus un zaudējumus, kā arī realizētos atvasināto finanšu instrumentu un valūtas maiņas darījumu guvumus un zaudējumus.

Parāda vērtspapīru atsavināšanas guvumi bija par 14 056 tūkst. latu lielāki nekā 2011. gadā. Iepriekšējos pārskata gados pārvērtēšanas kontā uzkrātais pozitīvais parāda vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāts tika realizēts lielākā apjomā nekā 2011. gadā.

Realizētos finanšu operāciju guvumus vai zaudējumus negatīvi ietekmēja atvasināto finanšu instrumentu negatīvais rezultāts, kas gan bija par 5 393 tūkst. latu mazāks nekā 2011. gadā. Tas galvenokārt saistīts ar biržā tirgto procentu likmju nākotnes līgumu rezultātu, kā arī valūtas riska ierobežošanas nolūkā slēgto biržā tirgto valūtas maiņas nākotnes līgumu rezultātu. Valūtas riska ierobežošanas nolūkā slēgto biržā tirgto valūtas maiņas nākotnes līgumu negatīvo rezultātu līdzvērtīgā apjomā kompensē pret valūtas risku ierobežoto bilances posteņu

pozitīvais pārvērtēšanas rezultāts, kas uzrādīts bilances posteņī "Pārvērtēšanas konts", un realizētie valūtas maiņas darījumu guvumi, kas atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā.

37. FINANŠU AKTĪVU UN POZĪCIJU PĀRVĒRTĒŠANAS REZULTĀTA NORAKSTĪŠANA

Atsevišķu parāda vērtspapīru un valūtas pozīciju pārvērtēšanas rezultāts 2012. gada un 2011. gada beigās bija negatīvs, un tas atzīts peļņas un zaudējumu aprēķinā. Savukārt parāda vērtspapīru un valūtas pozīciju pozitīvais pārvērtēšanas rezultāts uzrādīts bilances posteņī "Pārvērtēšanas konts" (sk. arī 25. skaidrojumu).

38. IENĀKUMI NO LĪDZDALĪBAS KAPITĀLĀ

Ienākumus no līdzdalības kapitālā veidoja saņemtās dividendes no līdzdalības SNB kapitālā (sk. arī 10. skaidrojumu).

39. CITI BANKAS DARBĪBAS IENĀKUMI

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Jubilejas un piemiņas monētu pārdošanas ienākumi	773	581
Naudas un vērtspapīru norēķinu pakalpojumu ienākumi	368	379
Pārējie bankas darbības ienākumi	341	301
Kopā	1 482	1 261

40. BANKNOŠU DRUKĀŠANAS UN MONĒTU KALŠANAS IZDEVUMI

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Jubilejas un piemiņas monētu kalšana	-715	-481
Apgrozības monētu kalšana	-82	-101
Kopā	-797	-582

41. DARBA SAMAKSA UN SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS IZDEVUMI

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Darba samaksa		
Padomes un valdes locekļu darba samaksa	-880	-895
Pārējo darbinieku darba samaksa	-9 363	-9 007
Kopā darba samaksa	-10 243	-9 902
Sociālās apdrošināšanas izdevumi	-2 430	-2 373
Kopā darba samaksa un sociālās apdrošināšanas izdevumi	-12 673	-12 275

To Latvijas Bankas valdes locekļu, kuri vienlaikus ir Latvijas Bankas pārvalžu vadītāji, darba samaksā ietverta arī atlīdzība par šo pienākumu veikšanu.

Darbinieku skaits 2012. un 2011. gadā bija šāds.

	2012	2011
Darbinieku skaits gada beigās		
Padomes un valdes locekļi	14	13
Pārējie darbinieki	547	543
Kopā gada beigās	561	556
Vidējais darbinieku skaits gadā	561	563

42. PĀRĒJIE BANKAS DARBĪBAS IZDEVUMI

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Komunālie pakalpojumi	-671	-553
Sabiedrības informēšana	-366	-214
Ēku, teritorijas un inventāra uzturēšana	-348	-398
Dienesta komandējumi	-269	-209
Risku apdrošināšana	-263	-267
Telekomunikāciju pakalpojumi un sistēmu uzturēšana	-197	-167
Personāla profesionālā pilnveide	-181	-139
Mazvērtīgā inventāra iegāde	-175	-227
Transportlīdzekļu nodrošināšana	-114	-109
Nekustamā īpašuma nodoklis	-89	-91
Revīzijas, konsultāciju un juridiskie pakalpojumi	-38	-27
Citi pārējie bankas darbības izdevumi	-303	-297
Kopā	-3 014	-2 698

Izdevumi par revīzijas, konsultāciju un juridiskajiem pakalpojumiem ietver arī atlīdzību *Ernst and Young Baltic SIA* par 2012. gada finanšu pārskatu revīziju 24 tūkst. latu apjomā (*Deloitte Audits Latvia SIA* 2011. gadā – 23 tūkst. latu) un par nodokļu aprēķina auditu 8 tūkst. latu apjomā.

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATA SKAIDROJUMS

43. NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

1) Peļņas pirms sadales saskaņošana ar tīro naudas un tās ekvivalentu ieplūdi pamatdarbības rezultātā

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Peļņa pirms sadales	33 961	32 028
Korekcijas nenaudas darījumu rezultātā		
Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo aktīvu amortizācija	2 887	2 948
Pamatlīdzekļu atsavināšanas peļņa (-)/zaudējumi	-10	2
Finanšu aktīvu un pozīciju pārvērtēšanas rezultāta norakstīšana	1 585	16 556
Tīrās korekcijas nenaudas darījumu rezultātā	4 462	19 506
Bilances posteņu pārmaiņas		
Speciālo aizņēmuma tiesību tīrais pieaugums (-)/samazinājums	-6 277	22 589
Ārvalstu parāda vērtspapīru un citu ārvalstu ieguldījumu tīrais pieaugums (-)/samazinājums	-148 718	606 426
Pārējo aktīvu tīrais pieaugums	-217	-32
Saistību ārvalstu konvertējamās valūtās tīrais pieaugums/samazinājums (-)	9 215	-4 122
Ārvalstu banku un citu starptautisko institūciju noguldījumu latos tīrais pieaugums/samazinājums (-)	-13 310	9 752
Apgrozībā esošo latu apjoma tīrais pieaugums	73 964	222 279
Iekšzemes kredītiestāžu noguldījumu tīrais pieaugums/samazinājums (-)	490 609	-492 490
Latvijas valdības noguldījumu tīrais pieaugums/samazinājums (-)	24 064	-343 922
Citu iekšzemes finanšu institūciju noguldījumu tīrais samazinājums	-31 901	-14 023
Pārējo saistību tīrais pieaugums/samazinājums (-)	869	-279
Bilances posteņu tīrās pārmaiņas	398 298	6 178
Tīrā naudas un tās ekvivalentu ieplūde pamatdarbības rezultātā	436 721	57 712

2) Naudas un tās ekvivalentu atlikumu un pārmaiņu analīze

	(gada beigās; tūkst. latu)				
	2012	Pārmaiņas	2011	Pārmaiņas	2010
Ārvalstu konvertējamā valūta kasē	13 339	-272	13 611	-2 102	15 713
Pieprasījuma noguldījumi ārvalstu kredītiestādēs un citās ārvalstu finanšu institūcijās	991 831	471 964	519 867	-11 868	531 735
Termiņnoguldījumi ārvalstu kredītiestādēs un citās ārvalstu finanšu institūcijās ar sākotnējo termiņu līdz 5 darbadienām	3 611	-59 641	63 252	54 050	9 202
Kopā nauda un tās ekvivalenti	1 008 781	412 051	596 730	40 080	556 650

PĀRĒJIE FINANŠU PĀRSKATU SKAIDROJUMI

44. DARĪJUMI AR LATVIJAS VALDĪBU

Latvijas Banka, kuras kapitāls pilnībā pieder Latvijas valstij, veic darījumus ar Valsts kasi, darbojoties kā Latvijas valdības finanšu aģents. Šīs funkcijas ietvaros Latvijas Banka apkalpo Valsts kases kontus latos un ārvalstu valūtās, kā arī veic ārvalstu valūtas maiņas darījumus. Īstenojot monetāro politiku, Latvijas Banka veic darījumus vērtspapīru otrreizējā tirgū ar valdības vērtspapīriem (2012. un 2011. gadā Latvijas Banka neveica šādus darījumus). Veicot šos darījumus, Latvijas Banka ir neatkarīga savu lēmumu pieņemšanā.

Darījumos ar Latvijas valdību izmantotās procentu likmes un valūtu kursi tiek noteikti pēc tirgus procentu likmēm un valūtu kursiem. Komisijas maksa par darījumiem ar Latvijas valdību netiek iekasēta.

Latvijas Bankas prasību un saistību pret Latvijas valdību sadalījums un attiecīgās procentu likmes 2012. gada un 2011. gada beigās bija šādas.

	Summa (tūkst. latu)		Procentu likme (%)	
	2012	2011	2012	2011
Saistības/prasības (–)				
Pieprasījuma noguldījumi latos	441 218	235 441	0.31	0.57
Pieprasījuma noguldījumi ārvalstu valūtās	319 934	242 523	0.00–0.30	0.00–0.22
Terminnoguldījumi ārvalstu valūtās	–	259 124	–	0.32–0.51
Valūtas maiņas tagadnes darījumi	–73	–	x	x
Uzkrātie procentu izdevumi	–	20	x	x
Nodokļu saistības	96	69	x	x
Kopā tūrās saistības	761 175	737 177	x	x

Latvijas Bankas ar Latvijas valdību saistītie izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas iepriekšējā gada peļņas daļa 2012. un 2011. gadā bija šāda (sk. arī 24., 25. un 35. skaidrojumu).

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas peļņas daļa		
Procenti par valdības noguldījumiem	2 273	7 125
Aprēķinātie nodokļi	6 196	6 023
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	20 818	15 440
Kopā izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas peļņas daļa	29 287	28 588

45. APGRŪTINĀTIE AKTĪVI

2012. gada beigās Latvijas Banka bija apgrūtinājusi vērtspapīrus un citus finanšu instrumentus, kuru tirgus vērtība bija 15 464 tūkst. latu (2011. gada beigās – 23 720 tūkst. latu), lai nodrošinātu biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes darījumu un biržā tirgoto procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes darījumu veikšanu. Šie finanšu instrumenti iekļauti bilances aktīvu postenī "Ārvalstu konvertējamās valūtas".

46. VĒRTSPAPĪRU AIZDOŠANAS DARĪJUMI

Latvijas Bankas uzdevumā tās aģenti vērtspapīru automātiskās aizdošanas programmas līgumu ietvaros veic vērtspapīru aizdošanas darījumus, aizdodot Latvijas Bankas īpašumā esošos vērtspapīrus pret naudas līdzekļu vai vērtspapīru ķīlu. Vērtspapīru aizdošanas darījumi nodrošina papildu ienākumus, būtiski neietekmējot ārvalstu valūtas rezervju likviditāti, jo aizdotie vērtspapīri Latvijas Bankai ir ātri pieejami. Aģents administrē vērtspapīru aizdošanas darījumus un kontrolē šo darījumu un to nodrošinājuma atbilstību.

2012. gada beigās aizdoto vērtspapīru patiesā vērtība bija 262 087 tūkst. latu (2011. gada beigās – 278 577 tūkst. latu).

2012. gada un 2011. gada beigās vērtspapīru aizdošanas darījumu nodrošinājuma patiesā vērtība bija šāda.

	(tūkst. latu)	
	2012	2011
Naudas līdzekļi ārvalstu valūtās	243 203	241 602
Ārvalstu valdību, finanšu institūciju un nefinanšu sabiedrību parāda vērtspapīri	23 355	41 987
Kopā	266 558	283 589

Naudas līdzekļu vai vērtspapīru ķīla, kas saņemta kā vērtspapīru aizdošanas darījumu nodrošinājums, nav uzrādīta Latvijas Bankas bilanci (sk. arī 2.12. skaidrojumā aprakstītos principus).

47. IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS UN APŅEMŠANĀS

Bankrotējušās AS "Banka Baltija" likvidators 2005. gadā kreditoru vārdā un interesēs Rīgas apgabaltiesā iesniedza prasības pieteikumu pret Latvijas Banku par zaudējumu piedziņu, kuras apjoms 2010. gada februārī tika palielināts no 185.6 milj. latu līdz 238.3 milj. latu. Prasītājs apgalvo, ka Latvijas Banka kā bijusī banku uzraudzības institūcija ir atbildīga par zaudējumiem, kas radušies saistībā ar AS "Banka Baltija" bankrotu 1995. gadā. 2010. gada 12. oktobrī Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, skatot šo lietu pirmajā instancē, pasludināja spriedumu, ar kuru nolēma prasību pret Latvijas Banku daļēji apmierināt, piedzenot par labu likvidējamai AS "Banka Baltija" zaudējumus 60 milj. latu apjomā un par labu valstij – valsts nodevu 32 tūkst. latu apjomā. Latvijas Banka pirmās instances tiesas spriedumu pārsūdzēja, tādējādi šis spriedums nestājās spēkā. Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta 2012. gada 21. februārī pasludināja spriedumu, ar kuru šo prasību pret Latvijas Banku pilnībā noraidīja, kā arī nolēma piedzīt no likvidējamās AS "Banka Baltija" par labu Latvijas Bankai tiesas izdevumus 16 tūkst. latu apjomā un juridisko pakalpojumu izdevumus 150 tūkst. latu apjomā. Prasītājs 2012. gada 12. aprīlī šo spriedumu pārsūdzēja kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Senātā. Latvijas Banka ir pārliecināta, ka prasība ir nepamatota, tāpēc finanšu pārskatos uzkrājumi nav atzīti. Ja Augstākās tiesas Senāts atteiks ierosināt kasācijas tiesvedību, Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2012. gada 21. februāra spriedums, ar kuru prasība pret Latvijas Banku pilnībā noraidīta, stāsies spēkā. Ja Augstākās tiesas Senāts ierosinās kasācijas tiesvedību, galīgais tiesas nolēmums šajā lietā nav gaidāms agrāk kā 2015. gadā.

Latvijas Banka nav apmaksājusi 96.25% no tās kopējās daļas reģistrētajā ECB kapitālā, kas apmaksājama pēc attiecīga ECB Ģenerālpadomes lēmuma pieņemšanas. 2012. gada un 2011. gada beigās neapmaksātā daļa reģistrētajā ECB kapitālā bija 29 383 tūkst. eiro (20 651 tūkst. latu; sk. arī 9. skaidrojumu).

Latvijas Bankai piederošo SNB akciju neapmaksātā daļa ir 75% no šo akciju nominālvērtības, kas apmaksājama pēc attiecīga SNB valdes lēmuma pieņemšanas. 2012. gada beigās šo akciju neapmaksātā daļa bija 4 013 tūkst. SDR (3 283 tūkst. latu; 2011. gada beigās – 4 013 tūkst. SDR (3 367 tūkst. latu); sk. arī 10. skaidrojumu).

2012. gada beigās Latvijas Banka bija emitējusi jubilejas un piemiņas monētas ar 1 613 tūkst. latu nominālvērtību (2011. gada beigās – 1 556 tūkst. latu) un zelta apgrozības monētas ar 1 989 tūkst. latu nominālvērtību (2011. gada beigās – 1 989 tūkst. latu). Šīs monētas var apmainīt Latvijas Bankā to nominālvērtībā. Saskaņā ar Latvijas Bankas vadības vērtējumu iespējamība, ka Latvijas Bankai nāktos šīs monētas atpirkt no monētu turētājiem, ir neliela, un uzkrājumi nav izveidoti.

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

Latvijas Bankas padomei

Mēs esam veikuši pievienoto Latvijas Bankas (turpmāk "Banka") finanšu pārskatu, kas atspoguļoti no 3. lappuses līdz 40. lappusei, revīziju. Revidētie finanšu pārskati ietver 2012. gada 31. decembra bilanci un 2012. gada peļņas un zaudējumu aprēķinu, kopējās atzītās peļņas un zaudējumu pārskatu un naudas plūsmas pārskatu, kā arī nozīmīgāko grāmatvedības principu kopsavilkumu un citus finanšu pārskatu skaidrojumus.

Valdes atbildība par finanšu pārskatiem

Bankas valde ir atbildīga par šo finanšu pārskatu sagatavošanu, tajos sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politiku" un likumu "Par Latvijas Banku", kā arī par tādu iekšējo kontroli, kādu Bankas valde uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Revidentu atbildība

Mēs esam atbildīgi par atzinumu, ko, pamatojoties uz mūsu veikto revīziju, izsakām par šiem finanšu pārskatiem. Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Šie standarti nosaka, ka mums jāievēro ētikas prasības un revīzija jāplāno un jāveic tā, lai iegūtu pietiekamu pārlicību, ka finanšu pārskatos nav būtisku neatbilstību.

Revīzija ietver procedūras, kas tiek veiktas, lai gūtu revīzijas pierādījumus par finanšu pārskatos uzrādītajām summām un atklāto informāciju. Procedūras tiek izvēlētas, pamatojoties uz revidentu profesionālu vērtējumu, ieskaitot krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību riska novērtējumu finanšu pārskatos. Veicot šo riska novērtējumu, revidenti ņem vērā iekšējo kontroli, kas izveidota, lai nodrošinātu finanšu pārskatu sagatavošanu un tajos sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu, ar mērķi noteikt apstākļiem piemērotas revīzijas procedūras, bet nevis lai izteiktu atzinumu par kontroles efektivitāti. Revīzija ietver arī pielietoto grāmatvedības principu un Bankas valdes veikto grāmatvedības aplēšu pamatotības, kā arī finanšu pārskatos sniegtās informācijas izvērtējumu.

Uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši mūsu revidentu atzinuma izteikšanai.

Atzinums

Mūsaprāt, Bankas finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Bankas finansiālo stāvokli 2012. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmām 2012. gadā saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politiku" un likumu "Par Latvijas Banku".

Ernst & Young Baltic SIA
Licence Nr. 17

Iveta Vimba
Valdes locekle

Rīgā, Latvijā
2013. gada 13. martā

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Elita Krūmiņa
Valsts kontroliere

Rīgā, Latvijā
2013. gada 13. martā